

РІК LXVIII, Ч. 6

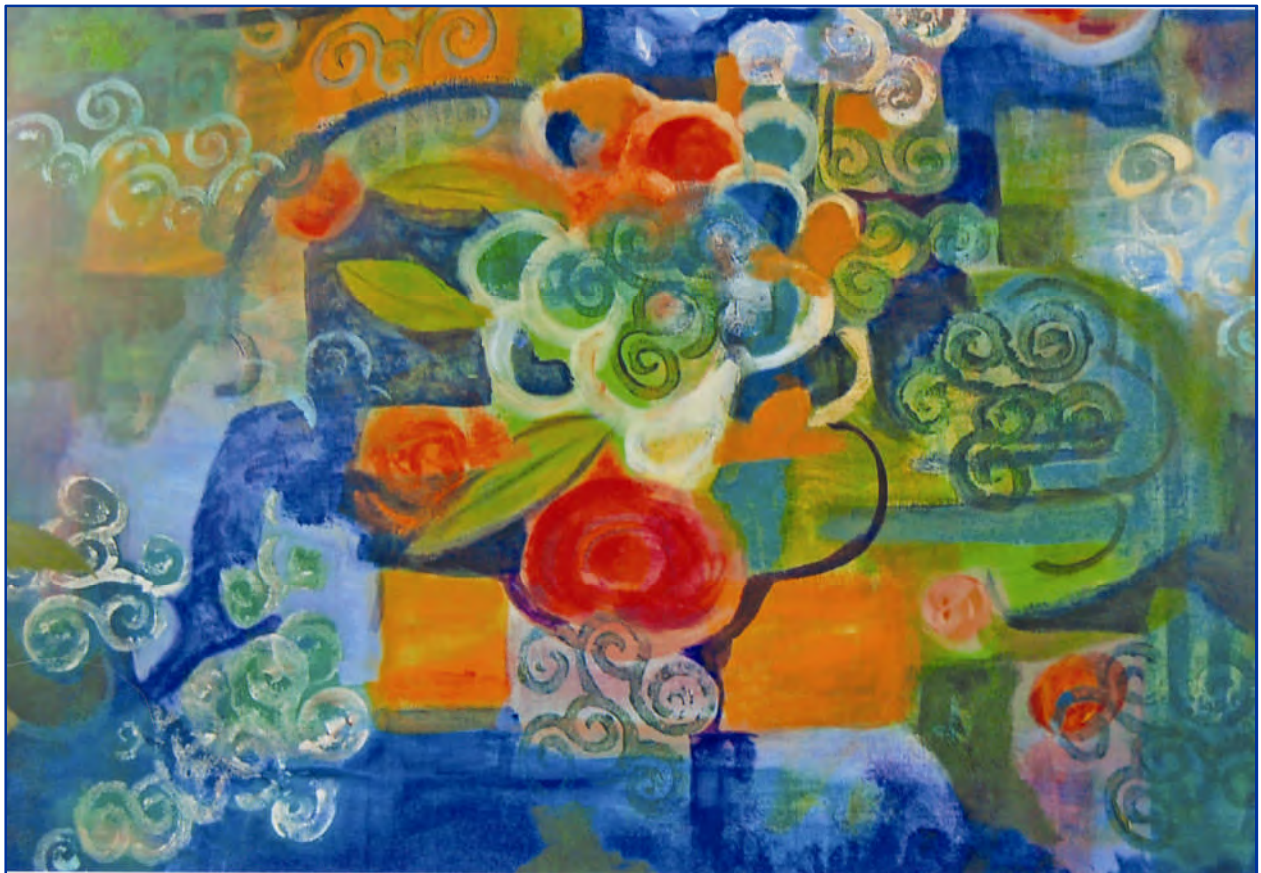
ЧЕРВЕНЬ – 2011 – JUNE

№ 6, VOL. LXVIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СУА – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

РІК LXVIII

ЧЕРВЕНЬ

Ч. 6

Головний редактор – **Тамара Стадниченко**
Україномовний редактор – **Лідія Слиж**

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, **Христя Швед**,
Марта Тарнавська, **Вірляна Ткач**, **Наталія Даниленко**,
Святослава Гой-Стром
Мовна коректа – **Святослав Левицький**

Адміністратор **Ольга Стасюк**

Год. праці: вівторок, середа, четвер – 11:00-7:00

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Річна передплата в США
Для членів СУА \$30.00
Для інших передплатників \$40.00
Поодинокі число \$3.00
В країнах поза межами США US \$50.00

VOL. LXVIII

JUNE

№ 6

Editor – **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian-language editor – **Lidia Slysh**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, **Christine R. Shwed**,
Marta Tarnawsky, **Virlana Tkacz**,
Natalia Danylenko, **Sviatoslava Goy-Strom**

Administrator **Olha Stasiuk**

Office hours: T W Th – 11 a.m. to 7 p.m.

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00
Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00
Single copy \$3.00
Annual subscription in countries other than USA US \$50.00

ЗМІСТ – CONTENTS

Маріянна Заяць. Ділимося вістками та думками.....	1
Маріанна Онуфрик. Марійка Підгірянка	4
Маріанна Онуфрик. У кожного своя доля	6
Юрій Ковалів. Цікаві особистості зі Львова	9
Наталка Буняк. Батьківська любов (вірш)	11
Ярослава Панчук. Олекса Грищенко – мистець світової слави	12
Лідія Слиж. 29-та Конвенційна книга СУА	14
Marianna Zajac. Sharing thoughts, Views, & News	15
Marianna Szczawinsky Crans. Honoring Our Past by Honoring Our Personal History	18
A Simple Man	19
Tetjana Artymyshyn-Daniliw & T. Stadnychenko. Traditional and Contemporary Gerdany (Exhibit)	21
Ann-Marie Susla. Branch 56 (North Port, Florida) Celebrates 20-Year Anniversary	24
Зюна Мартинець. Загальні збори 62-го Відділу СУА, Глен Спей, Н.Й.	26
Лідія Грецишин. З діяльності 97-го Відділу СУА ім. Марусі Бек, Боффало, Пн. Н.Й.	27
Уляна Лоза. Загальні збори 49-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб, Боффало, Пн. Н.Й.	28
Лариса М. Л.Залеська Онишкевич. Про той славний шлюб 2011 року.....	30
Марта Чабан. Українські дизайнери ще здивують Європу	31
Маріанна Онуфрик. Ой, на Івана, на Купала	32
Христя Швед. Жук вчився плавати у жаби	34
Ihor Magun. Super Skin	36
Обкладинка/Cover artist	20, 32
Пожертви	26, 27, 28,33

На обкладинці: Таня Шумська-Бланко. Тропикана II.
On the cover: Tania Szumskij Blanco. Tropicana II.

Підписано до друку 18 травня 2011 р.
Маріянна Заяць, голова СУА. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди підляє позицію авторів.
За точність викладення фактів відповідає лише автор.
Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.
Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
При передруці обов'язково подавати джерело – “Наше Життя”.
В публікаціях журналу редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2011 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.
1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Subscription fees for UNWLA members are included in annual dues.
Subscribers who are not UNWLA members should send annual subscription fee directly to
UNWLA, Inc.
203 Second Avenue, New York, NY 10003

*Ми бажаємо усім татусям щасливого Дня батька!
І згадуємо з вдячністю і великою шаную наших батьків,
яких уже з нами немає!
Нехай благословить вас Бог!*

ДІЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

Маріянна Заяць доповідає під час 20-ої Міжнародної конференції з питань здоров'я та навколишнього середовища в ООН.

26-27 квітня у штаб-квартирі ООН в Нью Йорку відбулася 20-та Міжнародна конференція з питань здоров'я та навколишнього середовища. У дні, коли світ відзначав 25-ту річницю аварії на Чорнобильській АЕС, цей захід був організований д-р Христиною Дурбак із World Information Transfer при підтримці уряду України та Постійного представника України при ООН Юрія Сергєєва. Серед доповідачів першого дня конференції були постійні представники кількох країн, включно з Японією; також було запрошено представників деяких українських організацій: Світовий Конгрес Українців (Євген Чолій, голова), Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (Марія Шкамбара, голова), Український Конгресовий Комітет Америки (Тамара Галло Олексій, президент), Фундація «США-Україна» (Надя Мак-Коннел, президент) і Союз Українок Америки. У своїй доповіді «Як СУА відповіла на ядерну катастрофу у Чорнобилі» я запропонувала короткий огляд багаторічної праці, проведеної нашою організацією, у відповідь на цю трагедію. Ви можете ознайомитися з текстом моєї доповіді нижче:

«З 21 квітня по 2 травня 1986 року у Лондоні проходила 24-та пленарна конференція Міжнародної Ради Жінок (МРЖ). Учасники конференції, як і решта світу, були вражені звісткою про трагічну аварію на Чорнобильській АЕС, що сталася у дні проведення цієї конференції 26 квітня. У відповідь на цю катастрофу, МРЖ прийняла заяву «з приводу занепокоєння ситуацією», яку ініціювали голова СУА Іванна Рожанковська і членки її делегації. Цю заяву було винесено на офіційне обговорення під час конференції МРЖ. Через масштаб лиха і відсутність інформації від радянської влади, розгляд цього питання мав бути негайним! Офіційні записи показують, що представники СУА

та інші учасники конференції МРЖ висловили свою солідарність із жертвами Чорнобиля, закликаючи до міжнародного співробітництва з метою подолання коротко і довготермінових наслідків аварії.

Це була одна з перших офіційних міжнародних заяв щодо Чорнобильської катастрофи, і, водночас, це була перша «відповідь» Союзу Українок Америки на аварію на Чорнобильській АЕС. Ця заява стала основою для подальшої відданої 25-річної діяльності СУА, яка включала поширення інформації про Чорнобиль і надання гуманітарної допомоги як певним закладам, так і окремим жертвам катастрофи, котра до Фукусіми вважалася найстрашнішою ядерною катастрофою в історії людства.

Як може організація українських жінок в Америці, що була створена у 1925 році з метою об'єднання жінок українського походження, які мали стати голосом жінок окупованої України, допомогти жертвам Чорнобиля? Статут СУА гласить, що наші цілі спрямовані на культурну і освітню діяльність та суспільну опіку. СУА є найбільшою незалежною неполітичною організацією серед українських жіночих організацій у США. Наше членство завжди наполегливо виступає на захист прав людини. Керуючись цими принципами, СУА завжди був переконаний, що, впливаючи на життя **однієї** дитини, **однієї** матері, **однієї** сім'ї, змінюючи умови життя і майбутнє **однієї** особи, наша організація може допомогти і допомагає у боротьбі з наслідками цієї масштабної катастрофи.

Світ швидко дізнався, що, окрім трагічних, але очікуваних наслідків цієї аварії, Чорнобильська катастрофа незабаром привела до масштабного переселення людей і, отже, до втрати їх економічної стабільності. Іноді сім'ї отримували дві-три години, щоб покинути свої домівки, які належали їхнім родинам протягом кількох поколінь. Це стало особливо важким випробуванням для людей похилого віку, які усе своє життя звикли поратися на власному господарстві, а тепер опинилися у багатоповерхівках серед міста. Потенційна довготермінова загроза для здоров'я нинішнього і майбутніх поколінь викликала занепокоєння. Ці соціальні умови, очевидно, призвели до поширення почуття неспокою і тривоги у сім'ях, які, крім усього іншого, часто опинялися розділеними. Розпад Радянського Союзу незабаром після аварії на Чорнобильській АЕС і пов'язана з цим нестабільність системи охорони здоров'я в країні ще більше ускладнили цю соціальну картину. Можна з упевненістю сказати, що ця катастрофа мала серйозні наслідки як для фізичного, так і психічного здоров'я та загального благополуччя ураженого населення.

Союз Українок Америки, сподіваючись на швидке падіння залізної завіси а, отже, і на покращення передачі гуманітарної допомоги в Україну, відразу ж у 1986 році розпочав те, що стало надзвичайно успішною кампанією зі збору коштів.

У 1990 році при повній підтримці з боку діаспори та у співпраці з Фондом допомоги дітям Чорнобиля у лікарні, де перебували ліквідатори аварії на ЧАЕС, були передані ліки та медичне обладнання. Було заплановано та проведено візит до Чорнобильської зони, під час якої референтка суспільної опіки СУА Лідія Черник зустрілася з людьми похилого віку, які мешкали безпосередньо у зоні відчуження. Пані Черник разом з іншими членами СУА та членами інших організацій, таких як Рух, вирушила у зону лиха, щоб зустрітися і надати допомогу тим літнім жінкам, які кинули виклик владі і відмовилися жити на чужині, повернувшись у свої домівки, які поза будь-яким сумнівом були забруднені радіацією. Слід додати, що зв'язок з мешканцями Чорнобильської зони, які там досі мешкають, триває до сьогоднішнього дня. СУА зробив внесок у фінансування проекту документального фільму «Життя в мертвій зоні» авторства визнаної режисерки Ірени Забитко. Мета цієї документальної стрічки: зібрати, зберегти і розповісти про наслідки Чорнобиля. Дивовижний дух літніх людей, які пережили Чорнобиль, та їх незвичні історії стануть доступними для міжнародної аудиторії, щоб світ не забув уроки Чорнобиля у найближчі двадцять-п'ять років і навіть після того...

У місті Львові, що у Західній Україні, було вирішено допомогти з придбанням медичного лабораторного обладнання для спеціалізованої дитячої лікарні, оскільки мешканці із території навколо Чорнобиля та їхні діти були переселені навіть так далеко на захід країни, і регіон зіткнувся з певними медичними потребами. Протягом двох років було придбано і доставлено чотири апарати для проведення аналізу крові і запасні частини для них, а пізніше, спільно з Фондом допомоги і розвитку дітям Чорнобиля, було придбано МРІ. Потім ми купили томограф для використання у лікарні в Києві, з чітким розумінням того, що жертви Чорнобильської аварії отримають пріоритет для лікування. І так список ставав усе довшим, відповідно до потреб, які виникали... і виникають до сьогодні.

Завдяки відданості та щедрості нашого членства та громад по всій країні, СУА підтримав та надав допомогу окремим лікарням і їх пацієнтам. Серед усіх датків, які ми отримали на цю ціль, одна з найбільш щедрих пожертв надійшла від Почесної членки СУА Марії Бек. У пам'ять про неї та її великодушність в даний час ми спрямовуємо наші зусилля на модернізацію обладнання дитячого опікового відділу у Львові. Цей відділ приймає більш, як 300 дітей на рік! Проект виконується у співпраці з визнаним лікарем з Гарварду, який надає допомогу українським дітям з 2005 року.

Більш зворушливими, однак, є окремі листи і прохання, що регулярно надходять до СУА. Наприклад, від бабусі, яка залишилася одна зі своїми двома онуками. Її дочка померла від раку, який міг бути наслідком отриманої радіації від Чорнобиля. Бабуся не може вижити на свою пенсію і живе в селі без найпростіших зручностей. За словами нашої референтки суспільної опіки Ірини Рудик, яка відвідала цю сім'ю, ці діти дуже красиві, а їх очі відображають невинність, глибоку печаль. СУА, звичайно ж, щиро допомагає цій родині. Є чимало таких схожих картин, які я можу намалювати для вас нашим пензлем СУА.

Проте усім, хто працює з наслідками Чорнобильської аварії добре зрозуміло, що прийшов час, коли вже важко встановити чи певні захворювання в Україні є результатом опромінення чи, можливо, вони спричинені поганою екологією, або навіть є наслідком пагубних звичок. Таким чином, процес надання гуманітарної допомоги став набагато складнішим і вже не є тільки чорним і білим. Тим не менш, хвилювання невинної матері про здоров'я своєї дитини або, навіть, дитини про здоров'я своєї матері залишається реальністю для тисяч людей.

СУА залишається відданим заяві, яку ми допомогли прийняти у 1986 році на конференції МРЖ, «висловлюючи свою стурбованість і солідарність з жертвами Чорнобиля.» На жаль, незважаючи на те, чи існує згода навколо числа безпосередніх жертв і серйозності майбутніх проблем зі здоров'ям, залишається фактом те, що 26 квітня 1986 року став початком нової ери – ери Чорнобиля.

СУА як організація жінок українського походження в Америці, які мають тісні зв'язки з Україною, і багато з яких є матерями і бабусями, як і раніше, з відданістю працює для покращення життя людей, постраждалих від Чорнобильської аварії – в міру наших можливостей; ми вважаємо, що це наш обов'язок.

Прочитую уривок з вірша «До Прип'яті» з колекції поезій, присвяченої Чорнобилю, української поетки Любові Сироти, що колись жила у місті Прип'яті і стала свідком і жертвою аварії на Чорнобильській АЕС:

*Ми не можемо ні спокутувати, ні виправити
помилки і страждання того квітня.
Опущені плечі совісті, що прокинулася,
мусять нести тягар мук все життя.*

*Неможливо, повірте мені,
пересилити
або пояснити
нашу біль за втраченим домом.*

*Біль житиме в серцях, що б'ються,
покалічених спогадами про страх.*

Дякую вам за увагу.»

Другий день конференції пройшов під темою «Ядерна енергія – від колиски до могили». Ми почули презентації кількох професорів і фахівців у галузі атомної енергетики. Було зрозуміло, що навіть двадцять п'ять років після цієї трагедії не має консенсусу щодо фактичних наслідків аварії чи майбутнього ядерної енергетики як джерела палива у світі. Однак СУА продовжує відповідати на виклики та наслідки Чорнобильської катастрофи!

Маріянна Заяць, голова СУА.

Марійка Підгірянкa

(До 130-ої річниці від дня народження)

Під таким лагідним літературним псевдонімом, що звучить у чомусь по-дитячому і водночас з поетичністю, увійшла жінка-гуцулка, справді народна вчителька, до храму красного письменства. На літературній ниві її знають як поетесу, прозаїка, пісняра, казкаря, драматурга, перекладача; в громадському житті – як вчительку, активіста галицьких товариств «Просвіта» і «Союз Українок».

Майже кожен поетичний витвір Марійки Підгірянки – то вболівання за долю неньки України, то волелюбний поклик її синів і дочок. Ця поезія виростала на природному ґрунті. Чарівна краса гуцульського краю, патріотична гордість за свою Батьківщину органічно вплелися в канву її поетичного імені.

Її зоря засвітилася на блакитному небі України, над Карпатськими горами у селі Білі Ослави Надвірнянського повіту теперішньої Івано-Франківської обл.

Народилася вона у багатодітній сім'ї лісничого Омеляна Ленерта. Через матеріальні труднощі батьки не могли дати всім дітям освіти – її здобув лише син.

Босоніж бігала Марійка у с. Заріччя, що по-сусідству з Білими Ославами, до священника Миколи Волошина, свого дідуся. Дід мав велику бібліотеку, навчив внучку читати й писати не тільки українською, але й кількома іноземними мовами. Спочатку давав читати казки, потім серйозні твори – Тараса Шевченка, Юрія Федьковича, Лесі Українки, Івана Франка, пізніше – в оригіналах Міцкевича, Шіллера, Гетте, Гайне, Лессінга.

Дівчина любила природу, серце її прагло краси й світла. У 13 років потай від усіх почала складати перші вірші. Тоді й обрала собі літературний псевдонім «Марійка Підгірянкa» – у знак любові та пошани до рідного прикарпатського краю.

Марійка мріяла стати вчителькою. Самотужки ця наполеглива гуцулка здолала освітні щаблі. У 1896 р. екстерном склала в Коломиї іспити за восьмикласну жіночу школу, а у 1900 р. у Львові – за жіночу вчительську семінарію. Працювала за фахом у с. Уторопи Косівського повіту. Тут написала свій відомий вірш «Ой не

нам в кайданах ходити», який був надрукований в газеті «Діло» і підписаний *Марійка Підгірянкa*. Хто тоді міг подумати, що впродовж десятків років це ім'я не сходитиме зі сторінок газет, журналів, антологій, читанок, букварів, календарів, які друкувались у Львові, Коломиї, Харкові, Ужгороді, Тячеві, Чернівцях, Вінниці, Пряшеві, Кракові, Варшаві, Відні, Софії, у Канаді і США.

На вчительському віче у Львові 1904 р. синьоока Марійка запала в душу Августина Домбровському. Запала на все життя. З Домбровським поєднала свою долю. У с. Рибному на Косівщині разом з ним працювала в школі, а потім – у с. Ворона Коломийського повіту. А ще її життєві дороги пролягали у 13 селах і містечках Прикарпаття, Закарпаття, Львівщини й Австрії, які для неї також стали рідними, адже в них вона жила, ростила своїх дітей, вчила місцеву дитвору, черпала насагу для творчості.

Школу й дітей любила понад усе, їм присвятила своє життя. Зростаючи на селі, добре знала побут, традиції та звичаї свого народу, розуміла його біди і радощі. У вільні від праці хвилини записувала дитячий фольклор, спостерігала за природою. І складала свої легкі, щирі, музикою сповнені співанки, вірші, оповідання, п'єси та ігри, перекладала з чеської та польської мов.

Вона вчила матерів-господарок правильно доглядати за немовлятами, радила, як готувати смачні страви, як підтримувати

затишок в оселі. Навіть з медицини, ветеринарії, агрономії, юриспруденції могла дещо поради.

У роки Першої світової війни А. Домбровського забирають на фронт. Молода жінка з чотирма малолітніми дітьми опиняється у нижньоавстрійському місті Гмюнді. Тривалий час, живучи у табірних бараках, Марійка організувала школу для малолітніх українців. І творила: виливала у віршах, оповіданнях, п'єсах, нарисах тугу за Батьківщиною. Так була написана поема «Мати-страдниця», яка уперше була надрукована аж у 1922 році у Філядельфії. І аж у 1989 році прикарпатський читач зміг прочитати цю прекрасну поезію в часописах Галичини.

Після ліквідації таборів Марійка Підгірянкя залишилась працювати на Закарпатті, на той час окремому губернаторстві Чеської держави. Тут разом з чоловіком проводила велику патріотичну роботу. Саме тут сповна розквітнув її талант як дитячої письменниці. Казкове ігрове начало властиве майже кожному творові поетеси. Ціле життя наполегливо творила вона літературу для дітей, несла їм світло, добро, красу.

Навесні 1940 року сталася біда: у містечку Нижнів на базарі на Марійку Підгірянку налетів сполоханий кінь. Внаслідок тяжкої травми вона на роки була прикута до ліжка. Вдома вишивала, потроху писала віршики для своїх онуків.

У 1957 р. переїхала доживати свого віку до дочки Дарії, яка вчителювала, як і мама в с. Рудне поблизу Львова. На старості літ була прийнята до Спілки письменників України. І то було заслужено, бо золотий фонд української дитячої літератури поповнився доробком цієї чарівної жінки, чиє ім'я в Україні замовчувалося, а віддунювалося лише з діяспори.

18 квітня 1963 року Марійка Підгірянкя відійшла у Вічність, її поховали на Личаківському цвинтарі у Львові неподалік від могили Великого Каменяра.

“Народна пісня та чудова карпатська природа залишили сліди на творах поетки. Чиста, мов кришталь, народна мова, простота, щирість – головні прикмети поезій Марійки Підгірянки. З пісень її віє свіжість, запах пільних квіток, шум і туга наших смерекових лісів. Вона попросту – талант і то талант, що чистий, мов золото, талант, хапаючий своїм ліризмом за серце, мов поранкова весняна молитва жайворонка” (Михайло Мочульський. “Літературно-науковий вісник”. (1908. Грудень. С. 712-713).

В рідному селі поетеси Білих Ославах у 1989 році було урочисто відкрито меморіальну дошку.

*Маріанна Онуфрик,
м. Ірпінь, Україна.*

СУЧАСНА ПРИТЧА

Їхав одного разу ще молодий бізнесмен на новому «мерседесі». Задоволений собою, гарною дорогою, щасливим життям. Раптом побачив біля дороги двох дітей, які про щось гомоніли, махаючи руками. Молодик сповільнив швидкість, обережно об'їхав хлопчаків і тільки включив більшу швидкість, як почув удар каменем в авто. Зупинився, вхопив за шиворот одного з хлопчаків і люто промовив:

– Ти, поганцю, хіба знаєш, скільки коштує таке авто?! Чому кинув камінь?!

– Перепрощую вас, пане, – відповів хлопчик. – Я не хотів зробити кривди ні вам, ні автові, але мій братчик-інвалід випав з інвалідного візочка, а я не маю сили його посадити на місце. Вже декілька годин ми просимо допомоги, але ніхто не хоче зупинитися.

Бізнесмен посадив малого калічку в крісло, крадькома змахуючи непрошені сльози з очей. Впродовж декількох років механіки пропонували йому послуги, щоб виправити ямку від каменя на блискучих дверцятах авта, а він кожного разу відповідав категоричною відмовою, говорячи, що та ямка йому кожен раз буде нагадувати про те, що коли проігноруєш шепіт, то в тебе полетить камінь.

«У КОЖНОГО СВОЯ ДОЛЯ»

Українська жінка. Мати і охоронниця родинного затишку, опікунка і вихователька майбутнього покоління в християнських заповідях, в любові до свого народу, України. Мати – носій доброти у всіх незгодах довговікового поневолення України і активний борець за її волю. Про життя двох жінок – сестер Богдани та Марії Левицьких, що провели своє життя в боротьбі і праці для України та дочки Богдани Катрусі Софії Сенік – мої три розповіді для журналу «Наше життя». Заголовок для цих нарисів я взяла з назви автобіографічної книги Марії Левицької «У кожного своя доля».

Богдана і Марія Левицькі, 1931 р.

Розповідь перша: Богдана Левицька-Сенік

Йшов початок лютого 1920 р. Надворі лютувала завірюха. Смерть, що так нещадно косила людність в здавалось нестерпно довгі роки Першої світової війни, не могла ніяк вгамувати свою ненажерливу щербату косу. По горах і долах Перемишлянщини носилася епідемія тифу. Хвороба не забарилася і до родини о. Йосифа та Іванни Левицьких, що проживали тоді в с. Сливниці. Тридцятидвохрічний священник о. Йосиф, сповідаючи хворих, заразився тифом і помер 8-го лютого, залишивши троє дітей: восьмирічну Богданку, семирічного Стефка та Марійку, якій тільки-що виповнився один рочок. Вдова Іванна Левицька перебралася до м. Бродів, де заробляла для дітей грою на фор-

тепіяно та навчала гри на цьому інструменті дітей з заможних родин.

Богдана Левицька спочатку навчалася в Бродівському дівочому педагогічному інституті, а коли поляки закрили інститут, змушена була переїхати до Перемишля, щоб закінчити освіту в 1933р. Польська влада не давала їй праці, як і більшості українкам, вимагаючи їх відречення від своєї нації і переходу «на польське», то спочатку працювала в садочках, підмінювала вчителів в навколишніх селах, а в 1937-39 роках працювала касиркою «Народної торгівлі» у Бродах. Тут вона і вступила в ряди ОУН.

Після першої окупації Галичини більшовиками Богдана влаштувалася на роботу вчительки в Бродівську середню школу. Директором цієї десятирічки був математик Іван Сенік. Богдана та Іван покохали один одного і вирішили таємно побратися, слухно вважаючи, що в разі арешту когось з них, друга зможе, залишившись на волі, чимось допомогти ув'язненому. А вийшло так, що в скорому часі після їх одруження, в тюрмі львівських Бригідок опинилася Богдана.

Витерпівши жорстокі катування в час декількамісячних безперервних допитів в енкаведистських катівнях, нікого не видала. Як могла, боролася за життя не своє, а тієї крихітки, що разом з мамою терпіла тортури в маминому лоні. Вже після закінчення допитів Богдану конвоїтором чи помилково, чи діставав якесь хвилиenne милосердя до молодой вагітної жінки, вштовхнув її до камери, де сиділи кримінальні злочинниці. На запитання однієї з них, за що її посадили, не знаючи кримінальних статей, відповіла, що за розтрату. Кримінальні дали Богдані місце в кутку камери, знайшли для неї якоїсь страви.

В цей час вже розпочалася війна більшовиків з фашистською Німеччиною, війська якої стрімко наближалися до Львова. Енкаведисти найжорстокішими способами вбивали політичних в'язнів по всіх тюрмах на українських зем-

лях. Через кілька годин після того, як Богдана опинилася в камері кримінальних злочинців, двері камери з гуркотом відчинилися і енкаведист заверещав: «Кто здесь па статье 54!?!». Ніхто не відізвався. Але через короткий час до камери вдерлися вже декілька катів з наганями в руках, з диким вереском прикладали зброю до потилиць бранок, яким наказали лягти на долівку обличчями вниз, допитуючись за політичними в'язнями. Всі знову мовчали. Матюкаючись, катюги вибігли з камери. Коли надворі загорівся світанок, львів'яни розбили тюремні брами, випустивши бранців, які залишилися в живих, на волю. В скорому часі Богдана народила донечку, яка через 10 днів померла.

Розповідь друга: Марія Левицька-Загоруйко

Автор книги-споминів «У кожного своя доля» Марія Левицька народилася 15 січня 1919 р. за рік до смерті батька о. Йосифа Левицького в с. Сливниці на Перемишлянщині. У Бродях закінчила школу, жіночу гімназію, після закінчення якої працювала в Маслосоюзі. В 1940-му році стала активною членкою ОУН, в 1942 – студенткою медичного інституту. Коли родина з наближенням фронту, рятуючись від совіцько-московських репресій, вирушила на Захід, Марія залишилася, вступивши в ряди УПА. Спочатку працювала медичною сестрою, а згодом – повстанською зв'язковою.

Хресна дорога Марії Левицької, що дістала повстанське псевдо «Анна», розпочалася в листопаді 1947-го, коли її вислідив провокатор, якийсь Бачинський, в с. Трудовач. Про те, що пережила ця тендітна дівчина, читаємо в її споминах:

«Я могла ризикувати тільки собою, а що зі мною зроблять, мені було байдуже. Вони почали один поперед одного обсипати мене брудною лайкою. Я не всі слова тоді розуміла, бо ніколи чогось подібного не чула. Кожне таке слово відзивалося болем у мозку і серці. Але я ще не знала, що це лиш невинний початок тих знущань, які мені приготовані. Від мене вимагали: показати їм криївки, продовольчі і аптечні склади, розповісти, кого з бійців та командирів УПА я знаю, в яких хатах була, кого і коли лікувала, де знаходяться бандерівські шпиталі і т.д. Я відповіла, що хворих і поранених мені доставляли до лісу, де я перев'язувала їм рани. Цієї версії я дотримувалася на всіх допитах... Це

викликало у них страшенну лють. Слідчий Бачинський і ще один енкаведист зірвалися зі своїх місць, виволокли мене на середину кімнати і кинули на брудну, запльовану і зачовгану чобітьми підлогу... Всією вагою вони сіли мені на спину у позі двоголового московського орла. Моя вага не перевищувала тоді сорока кілограмів, і боялася, щоб не залишитися на все життя інвалідом з переломаним хребтом. Помічник Бачинського обмотав мені голову плащанетом... А він сам, знявши з моїх ніг взуття, з усією силою бив палицею по п'ятах... А хтось третій тримав мої ноги в такому положенні, щоб Бачинському зручніше було орудувати палицею. Кожен удар викликав жахливий біль у голові. Садисти добре знали свою роботу і в мене було враження, що битимуть доти, поки не розколеться череп. У голові шуміло. Я почала втрачати свідомість...»

Серце обливається кров'ю, коли читаєш ці рядки і диву даєшся, як можна було витримати ці сатанинські муки, що тривали щоденно на протязі довгих днів і вижити! Далше йде розповідь, як її вивели з тюрми босими пораненими ногами на дорогу: «...не могла пересуватися, але, захоочувана штовханцями в спину, мусила прискорити ходу... Гострі камінці, якими була вмощена доріжка, в'їдалися в розпухлі, зболілі і посинілі ступні. На нас позирали солдати, напевно облавники, яких було тут чимало. Від болю серце м'яко стискалося і я боялася, щоб тут, перед ними, не зомліти, тому набирала в легені багато повітря і міцно стискала зуби, щоб не вирвався зойк з грудей. Ми підійшли до річки вузьким містком. Енкаведисти наказали мені залізти в воду. А самі пішли через місток. Річка сягала мені вище пояса. А дно її було встелене камінцями. Вони були слизькими і при кожному кроці хиталися, завдаючи босим ногам різкого болю. Декілька разів я затрмувалася, щоб не впасти, але «опікуни підганяли мене довгими прутами. А потім мене завели до напіврозваленного будинку, повалили на землю і почали тепер уже разом, дружно бити палицями, куди попало.»

Після довгих катувань Марію Левицьку після засуду вислали в каторжний табір Мордовського краю. Після відбуття каторжного терміну не дозволили повернутися в Галичину, а вислали на поселення в Красноярськ. Тут вона познайомилася з колишнім сотенним УПА Романом Загоруйко, який пораненим потрапив в руки

москалям і вижив на каторзі. Там вони і одружилися.

Розповідь третя: Сестра Софія

Біля будинку в Новому Роздолі, де мешкала родина Загоруйків, вже під вечір теплого літнього дня зупинилося таксі, з якого вийшла навантажена пакунками струнка монахиня. Це була перша поїздка сестри Софії в Україну до родини тети Марії Левицької-Загоруйко, яка тут замешкала після повернення з Сибіру. Так сестра Софія вперше відвідала батьківську землю Івана Сеника та Богдани Левицької, землю, яку покинула немовлям. Гостила недовго, бо хотіла ще, переїжджаючи через Польщу, відвідати могилу свого діда о. Йосифа Левицького.

Маленька Катруся Сенік була винятково здібною дитиною, маючи 15 років, поступила в університет, диплом якого отримала в 19 років, а в 21 рік стала магістром. Деякий час працювала в школі і вступила в закритий жіночий монастир Сестер Василянок в Асторії, N.Y., прийнявши ім'я Софія. Через декілька років єпископ Йосиф Шмондюк, побачивши непересічні здібності молодій монахині, вислав її до Головної Курії Сестер Василянок у Римі. Там вона була звільнена від обітів закритого монастиря і продовжила свою освіту, закінчивши докторатом, та була призначена викладачем Понтифікального інституту східних студій.

Сестра Софія є першою жінкою, яка здобула докторат та стала професором цього престижного католицького інституту. Сестра Софія володіє 15-ма мовами. Є автором багатьох статей та перекладів для Гарвардського університету. Її праця в двох томах «Історія Української Церкви», як і «Жіночі монастирі в Україні та Білорусії», видані Понтифікальним інсти-

тутом, базовані на розшуках в архівах різних бібліотек Європи, де вона особисто знаходила потрібні матеріали. Книги, не дивлячись на їх науковий характер, легко читаються. Вони особливо актуальними є в наш час, коли Московський патріархат при допомозі сучасної неукраїнської влади, намагається зайняти панівне становище в Україні, створити умови для нової московської окупації. Ось чому Московський патріарх Кирило носить по Україні з закликами «Дайош «Святу Русь»! Жаль, що ці книги не перевидані в Україні українською мовою.

С. Сенік описує в своїх творах монастирське життя в Україні та Білорусії, коли вони входили до складу як Московської, так і Російської з XVIII ст. імперій. Тут читаємо про нерівність серед монастирів давніх часів, що ділилися. Монастирі, які спонсорувалися багатими людьми, зокрема козацькою старшиною, де окремі привілейовані монахині могли мати окремі приміщення та окреме харчування, та монастирів, де більшість монахинь жила впроголодь, продаючи вишивки, обрядове печиво, а здебільшого жебраючи серед населення. Щоб послабити козацьку автономію в Україні, (впливові козацькі родини були тісно пов'язані з монастирями), московський уряд проліз в монастирі, перетворивши їх на в'язниці для «неугодних» жінок та будинки відпочинку для вдів церковних та світських чиновників. Створений Петром Першим православний Синод, знищивши на загарбаних землях Греко-Католицьку Церкву, взяв під державний повний контроль всю Українську та Білоруську Православну Церкву.

Маріанна Онуфрик,
м. Ірпінь, Україна.

Від редакції. *Наша постійна дописувачка Маріанна Онуфрик живе у м. Ірпіні, біля Києва, працює на посаді вченого секретаря Науково-дослідного інституту фінансового права. Разом з чоловіком Сергієм виховують четверо дітей: Святослава, Єву-Марію, Лева та Меланію.*

ЦІКАВІ ОСОБИСТОСТІ ЗІ ЛЬВОВА

Львів, як культурна столиця України, має багато цікавих імен творчих особистостей і професіоналів високого гатунку в широкому розумінні цього терміна, однак значна частина з них поки що маловідома за кордоном, хоча своєю постійною працею такі особи працюють на імідж України.

У цьому повідомленні йтиметься про дві особи, котрих я особисто знаю впродовж більше 25-ти років, і тому можу їх об'єктивно охарактеризувати. Вони відрізняються за своєю основною професією, але їх об'єднує музика і спів. Одна з цих постатей – Заслужена артистка України (1996) пані Леся Боровець, а друга – висококваліфікований лікар-рентгенолог, співак Мирослав Цюпак.

Леся Боровець – справжня львів'янка, чарівна, інтелігентна жінка, патріотка, уродженка м. Львова. Навчалась у спеціалізованій музичній школі імені Соломії Крушельницької, закінчила Львівську консерваторію імені Миколи Лисенка по класу фортепіано, одночасно навчалась на вокальному факультеті (клас професора Марії Байко і в.о. професора Тетяни Карпатської). Замужем, чоловік – відомий в Україні музикант і композитор Ростислав Демчишин, з котрим пані Леся часто виступає на сцені. Імена Лесі Боровець і Ростислава Демчишина можна знайти у „Сучасній енциклопедії України” (том 3, с. 323; том 7, с. 362; Київ 2007 р.). Пані Леся має двох синів: Назар – скрипаль у Королівському симфонічному оркестрі в м. Севілья (Іспанія), а Тарас – лауреат міжнародних конкурсів, кларнетист (перший кларнет) у симфонічному оркестрі в м. Фукуока (Японія).

У повсякденному спілкуванні Леся Боровець має унікальний, приємний тембр голосу, а як співачка – це лірико-драматичне сопрано. Свій голос пані Леся, мабуть, успадкувала від своєї матері, котра також було лірико-драматичне сопрано. Вже на 1-му курсі консерваторії Л. Боровець запросили до оркестру радіо і телебачення під орудою Мирослава Скорика, а згодом – композитора Богдана Янівського. Спі-

вала також в колективі “Медікус” під керуванням дуже популярного на той час джазового піаніста Ігоря Хоми; була солісткою відомого музичного ансамблю “Ватра”, учасником вокальної групи „Львівське-Ретро” (1989–1993 рр.), а потім – “Галицька Ревія” (керівник Ростислав Демчишин). Пані Леся багато гастролювала поза Україною: в 1991 р. – в Польщі, Канаді, США; в 2001–2003 – у США, а в 2009 – в Японії (м. Фукуока). Була також на Камчатці і Сахаліні в Росії, де проживає багато українців.

За свою творчу діяльність пані Леся має багато різних відзнак і нагород. В останні роки Л. Боровець працює викладачем по класу фортепіано у Львівській спеціалізованій музичній школі 10-тиріччя, передає свої знання та вміння талановитій молоді, котра там вчиться (у цій школі вокального відділу нема).

Деякі відомості про цю непересячну співачку та її чоловіка можна прочитати та й послухати декілька пісень у їх виконанні в інтернеті за адресами: www.demchyshyn.lviv.ua та www.borovet.demchyshyn.ua.

Друга постать — **Мирослав Цюпак** – особа досить унікальна. Це рідке поєднання висококваліфікованого лікаря і доброго співака. Бог дав йому такі рідкі здібності. Пан Мирослав – кременний, високий симпатичний чоловік з приємною усмішкою, що немаловажно для фахівця-лікаря. З двох видів мистецтв він остаточний вибір зробив на користь медицини, оскільки остання – до певної міри також мистецтво. Рідко хто, маючи сильний голос і любов до співу, а також гарні зовнішні дані, вибрав би не сцену. Перемогла любов до живої людини і бажання допомогти їй у випадку хвороби. Вибрав останнє і, як показує ретроспектива, не помилився. Але спів не закинув. Невдовзі М.Цюпакові виповниться 60 років. Він, як завжди, повен енергії і творчих та професійних планів. Народився пан Мирослав у Львові, виростав в українській патріотичній родині. Греко-католик, парафіянин Собору Святого Юрія, безпартійний. Одружений, дружина є також медиком-дитячим хірургом, доктором

**Україна
має
багато
талантів,
про них
бажано
знати.**

медичних наук. М. Цюпак в 1977 р. закінчив педіатричний факультет Львівського медичного університету, а потім – 2 роки інтернатури з дитячої хірургії. Як лікар, почав працювати дитячим хірургом, а згодом, після відповідного професійного навчання, протягом 11 років був нейрохірургом. В 1991 р. в зв'язку з погіршенням зору перекваліфікувався на лікаря-рентгенолога. З 2008 р. М. Цюпак – завідувач відділу онкології-радіології у Львівському регіональному онкологічному центрі, успішно лікує хворих з пухлинами різних локалізацій. До речі, в цьому центрі віднедавна функціонує найсучасніша рентгенологічна апаратура для опромінювання пухлин, зокрема так званий лінійний прискорювач.

М. Цюпак – висококультурна, чуйна, доброзичлива людина, лікар вищої категорії. Що ж стосується пана Мирослава як співака, то він навчався професійному співу на підготовчому відділенні Львівської музичної консерваторії, а почав виступати як соліст (тенор) у Вокально-інструментальному ансамблі (ВІА) “Арніка” ще навчаючись у медичному університеті. Ансамбль виконував різні українські пісні, зокрема й відомого на цілий світ композитора Володимира Івасюка. М. Цюпак – також лауреат Міжнародного конкурсу “Золота трембіта” і неодноразовий лауреат – обласних і міських конкурсів пісні. Пан Мирослав був особисто знайомим з В. Івасюком і виконував майже всі його пісні. Співак тісно співпрацював також з відомим українським композитором, професором Львівської консерваторії Богданом Янівським – лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка, співав пісні цього композитора, вони записані на CD і DVD. М. Цюпак виконав більше 100 пісень різних жанрів, зокрема пісні на поезії Михайла Стельмаха. Улюбленими співаками пана Мирослава є Лючіано Паворотті, Андреа Бачеллі, Карерас. Особливою сторінкою в творчій біографії М. Цюпака як співака стоїть більше, ніж 25-річна співпраця в дуеті з Лесею Боровець, про яку мова йшла вище. Щоб створити своє правильне враження про спів Мирослава Цюпака та діапазон його голосу, потрібно прослухати цілий диск пісень у його сольному виконанні та в дуеті з Л. Боровець.

Не всі українці за кордоном знають про справжню ситуацію в українському пісенному бізнесі. “Зайди” різних національностей [“зайда”

– заволока, прибудда, приплентач (Новий тлумачний словник української мови. – Київ, 2000)] заповнили творчий простір України, створили в ньому так звану “синтетичну” поп-музику, яку вважають “форматом”, тобто тим, що нібито повинна слухати українська молодь. Так в Україні формується смак до відповідної неякісної музики і непрофесійних виконавців, котрі в своїй більшості не мають музичної освіти і доброго, сильного голосу. До речі, значна кількість таких виконавців не співають “на живо”, а лише під фонограму, не можуть якісно заспівати акапельно, чим обдурюють сучасного слухача. Така тенденція пішла ще з часів колишнього СРСР від відомих на той час кремлівських вокалістів, котрі при сприянні наших “малоросів” і досі часто товчуться на українській сцені та вивозять великі капітали з України.

Великий філософ, політичний в'язень та правозахисник Євген Свєрстюк справедливо вважає, що українцям забивають голови різним сміттям систематично і скрізь, навіть у транспорті, а відома усім поетеса, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Ліна Костенко, ніби продовжуючи цю думку, у Києво-Могилянській академії сказала: “Людяи голови захаращують мотлохом. З преси, радіо, телебачення сиплеться морально не решетована продукція”. З іншого боку, як справедливо вважає Петро Кралюк (“День”, №137, 2009), „У наш час розвитку масової комунікації можна з нездарчи посередніх осіб зробити геніїв, а геніїв просто затерти”.

Справжні ж патріоти України, співаки з добре поставленим голосом, котрі виконують українські пісні, дуже часто не мають доступу до широкої аудиторії, оскільки російськомовні “синтетичні” співаки і їх продюсери-зайди не хочуть допустити справжніх мистців до ефіру й мати достойну конкуренцію. На жаль, деякі українські підприємці, часто досить або дуже багаті люди, але без доброго смаку і розуміння того, що є справжнім мистецтвом, не підтримують справжніх українських артистів.

Мирослав Цюпак вважає, як це мовиться у відомій сентенції: “Україна підніметься з колін, коли стане на коліна перед Богом”. Ми згідні з цією думкою, але від себе додаю, що для цього ще треба, щоби до влади на всіх рівнях прийшли справжні українці-патріоти, професіонали, для котрих на першому місці Україна, а не брехуни, партачі, скандалісти, ботокуди (люди з

низьким ступенем розвитку), послідовники Макіавеллі (особи, котрі не спиняються перед найгіршими засобами для досягнення своєї мети, багато з яких сповідують відоме латинське прислів'я: "Divide et impera" – "Розділай і володій"), а також ваали (люди, котрі женуться за матеріальними благами та грубими насолодами), оскільки всі вони, за образним висловом Тараса Шевченка, "За шмат гнилої ковбаси у вас хоч матір попроси, то оддасте". І тут доречно з цього поводу згадати декілька стародавніх приказок, зібраних ще більше 100 років тому Іваном Франком: "Не вір дідькові, хоч би ся ангелом чинив"; "Свій дідько гірший, як чужий"; "Не вір словам, а придивляйся до вчинків" та багато інших (І. Франко. Галицько-руські приповідки. – Львів. – 1901–1910).

До сьогодні актуальні слова відомого стародавнього політичного діяча, письменника та оратора Марка Тулія Ціцерона (106-44 рр. до Христа): "O tempora, o mores!" – "О часи, о звичаї!", оскільки значну частину населення України вже довели до того, що їм потрібно лише "Panem et circenses!" – "Хліба і видовищ!". Велику роль у виході з такого стану повинні відіграти також греко-католицька та православна церква Київського патріархату, а також Українська автокефальна православна церква (УАПЦ), справжня українська інтелігенція, а також кожен національно-свідомий українець.

Дуже важливо, щоб до процесу оздоровлення української нації долучилися також справжні патріоти з української діаспори, може їх голос почують в Україні!

Ідея цієї публікації визріла в мене досить випадково після участі в урочистому святкуванні 60-річчя СФУЖО у Львові у вересні 2009 р. Виникло запитання: чому про таких особистостей мало знають поза межами України? Даною публікацією я хотів дещо заповнити цю прогалину, пам'ятаючи про те, що "Verba volant, scripta manet" – "Слова відлітають, написане залишається".

БАТЬКІВСЬКА ЛЮБОВ

Був в батька син, улюбленець родини,
Надія батьківська на старші роки.
Стрункий, високий, красень сизокрилий.
Не було рівня. Хлопець хоч куди!

Зближався день, кінчав середню школу,
Звернувся до батька і таке сказав:
– На подарунок хочу мати авто,
Оте червоне, я вже підібрав.

Зібралося гостей вітати чимало,
Хлопчина вже від радості сіяв,
Він уявляв, як зараз сяде в авто
І хизуватиметься, який дарунок мав.

Давали різні чуда-подарунки,
Та він на них уваги не звертав,
Дивився лишень батечку у вічі,
Щоб той скоріше свій дарунок дав.

Підходить батько, дає і свій дарунок,
Щось там теке завернуто в папір,
Хлопчина взяв, відкрив малий пакунок,
Спустились руки і заревів, мов звір.

– Ти що оце мені дав в подарунку,
Пощо мені ти біблію даєш,
Ти думаєш в ценці мене віддати?
О ні, мій батеньку, до цього не дїждеш!

Син вийшов з хати, жбурнувши батьку книгу,
Тріснув дверима і зник на все життя...
Літа минали, син порвав стосунки,
У нього вже була й своя сім'я.

Та ось отримав вістку про смерть батька,
Поїхав, щоб навіки попрощатись,
Зайшов до хати й ненароком глянув,
Де біблія лежала, взяв читать.

Відкрив обкладинку, щось впало на підлогу,
Якийсь предмет, завернутий в папір,
Підняв і остовпів від болю,
Тримав в руці ключа, що так хотів.

Та ще й записочка: – Мій любий сину,
Це ключ від авта, яке ти так хотів,
Вітаю із закінченням науки,
Хай Бог благословить, щоб ти в добрі прожив.

Червень, 2009 р.

Наталка Буняк

ОЛЕКСА ГРИЩЕНКО – МИСТЕЦЬ СВІТОВОЇ СЛАВИ

1 квітня припадає День народження Олекси Грищенка, великого українського мистця, патріота і людини високої культури (народився в 1883 р.). Грищенко пройшов величезний життєвий і творчий шлях, якому, мабуть, нема рівного в історії українського мистецтва. Уродженець Кролевець на Чернігівщині з її багатими гетьманськими традиціями, молодий Грищенко вчився в школах Чернігова, Полтави й Києва й ще в учнівських роках обертався серед тодішніх провідних діячів України, як Михайло Коцюбинський, Ілля Шраг, Сергій Єфремов, Борис Грінченко. В семінарії дружив з Павлом Тичиною, Миколою Зеровом, Олександром Архипенком.

Це тут, в чернігівській семінарії, почав вчитися малювання і копіював ікони. Також у невеликій групі студентів брав курс французької мови, немов прочуваючи її значення в майбутньому житті. Змолоду Грищенко багато подорожував. Він пізнав історичні місця України, не тільки Київ і Чернігів, але і Батурин, Глухів, Полтаву і Дніпрові пороги і їх козацькі пам'ятки. Справжнім відкриттям для нього були подорожі у Крим, дика і барвиста природа якого полонила уяву майбутнього майстра кольорів і причинилася до того, що він згодом, хоч мріяв стати вченим природознавцем, обрав малярство як своє головне життєве покликання. Як згадує у спогадах, першим його справжнім учителем малярства був Сергій Станіславський у Києві. Згодом перенісся на дальші університетські й мистецькі студії до Петербургу, а відтак до Москви – тодішніх мистецьких центрів Російської імперії.

Московська доба Грищенка (1908 – 1918) – це доба формування мистця. Закінчивши студії біології, студіював мистецтво та захоплювався модерними французькими майстрами з колекції Щукіна. Не дивно, що почав манити його Париж. Першу подорож відбув у 1911 р. В Люврі, як згадує, був щодня. Заходив першим, а виходив останнім. В 1913-му році відбув довшу подорож до Італії, де захоплювався творами раннього ренесансу, званими «примітивами». Будучи в Москві, брав живу участь у численних виставках, а своїми малярськими працями й теоретичними писаннями висунувся на саме чоло мистецького руху. На особливу увагу заслуговує його велика джерельна праця про

ікону як мистецтво живопису. Це була чи не перша спроба визначити мистецьку вартість давнього іконописного мистецтва.

В часах революції Олекса Грищенко був уже цілком зформованим мистцем з великими і новими творчими плянами. Йому було тоді 36 років. Спочатку, коли модерне мистецтво в новій дійсності мало ще змогу розвиватися, Грищенко займав різні важливі пости в мистецькому житті Москви. Це під його наглядом розчищено вийняту з металевих риз славетну ікону Вишгородської Богоматері. Йому пропонувано директорство Третьяковської галерії. Все ж він волів покинути те все. У своїх споминах “Роки бурі й натиску” Грищенко писав: “Я почав вагатися і роздумувати, що мені далі робити. Незважаючи на всі особисті успіхи мистця, я з кожним днем почав відчувати навколо себе якусь духову пустку. Мистецтво з кожним днем ставало все більше на послуги пропаганді – галасливо, по базарному... Все більше давала себе почути духова пролетаризація... Серед тих сумнівів якийсь внутрішній голос казав мені: кинь усе, поки не пізно!” Так і вирішив... Покинув усе й вже в кінці листопада 1919 року опинився в Царгороді. Це було чудом і щастям мистця.

Очарований історичним блиском давньої Візантії, Грищенко почав малювати. Так постала серія його Царгородських акварель, в які вклав свій великий досвід і талант. В них реальні спостереження перепліталися з упрощеними формами, стаючи майже абстрактивними самою грою форм, ліній, кольорів. В тому часі перебував в Царгороді Томас Вітмор – відомий американський археолог, який працював над відновленням храму св. Софії. Він закупив 66 акварель Грищенка і тим уможливив йому переїзд до Греції. В Греції мистець створив новий цикл акварель і гвашів з Атен, Дельфів, Коринту.

Важливим фактором у дальшій творчості Грищенка було те, що він нав'язав зв'язки з Парижем і в 1921-му році через Марсей прибув до Парижу з кількома скринями своїх творів. Уже через кілька літ мистцем зацікавився провідний мистецький критик Поль Гійом, купив десяток його картин та поручив його відомим галеріям, звідки американський колекціонер Альфред Барнес закупив 17 творів українського мистця до свого музею.

Від того часу Грищенко виставляв свої твори в найкращих галеріях Парижа, а також в Мадриді, Барселоні, Стокгольмі, Страсбургу, Касаблянці... Низку його картин закупили музеї цих міст. В 1926-му році мистець одружився і замешкав в Кань над морем біля Ніцци. Звідси багато подорожував – від Іспанії до Скандинавії – і з кожної подорожі привозив усе нові картини.

Постійне блукання мистця чужими країнами не сприяло його зв'язкам з українським мистецтвом та його творцями. Щойно осівши постійно у Франції, мистець почав шукати тіснішого контакту з ними. Першим його поважним виступом була участь у виставці Асоціації незалежних українських мистців у Львові 1931-го року. Він виставив тоді свій знаменитий «Корсиканський краєвид» – могутня скеляста гора над берегом моря. Цей твір подарував Національному музеєві у Львові. Після війни та картина разом з творами Бойчука, Нарбута й Архипенка була знищена комуністичною управою музею. Після цього Грищенко брав участь у всіх збірних виставках Асоціації, мав лише одну індивідуальну виставку в приміщенні музею НТШ. В 1934-му році Асоціація видала монографію Олекси Грищенка пера Павла Ковжуна. Згодом появилися ще дві його монографії.

В другій половині 20-их і в 30-их роках Грищенко змінив свій стиль малювання. Він почав переходити на позиції Паризької школи, де головну роллю відігравали барви й спонтанне відчуття природи, передаване експресивними мазками. В цьому пляні мистець створив низку картин, які здобули йому чимало прихильників серед визначних критиків, з яких один писав: «Молодий український кольорист здобув Париж.»

Цю свою силу кольориста Грищенко зберіг до кінця 60-их років, коли вага віку змусила його поволі відходити від малярства.

В повоєнних роках Грищенко став активним учасником багатьох українських виставок, влаштованих Об'єднанням Мистців Українців в Америці, якого був почесним членом. Мав також дві індивідуальні виставки в Українському Інституті Америки в Нью Йорку, американській галерії Дейча (Нью Йорк) та дві виставки у Філадельфії.

Мистець вірив, що його праця знадобиться вільній і незалежній Україні. Тому у 1963 р. він створює Фундацію Олекси Грищенка і залишає в ній 70 картин, які заповідає передати

до музеїв майбутньої вільної України.

Опіку над Фундацією Олекси Грищенка перебрали приятелі мистця і ентузіясти його мистецтва, одним з яких був Святослав Гординський, найкращий знавець Грищенкової творчости.

В Українському Інституті Америки в Нью Йорку у 1983 році відбулася виставка творів з Фундації Олекси Грищенка для відзначення 100-річного ювілею великого мистця.

У 2004 році унікальну колекцію з 67 картин і архів мистця, згідно з його заповітом, повернуто з Нью Йорка в Україну і передано на зберігання в Національний художній музей у Києві. Згідно оцінок експертів, вартість колекції перевищує 700 тис. дол. США.

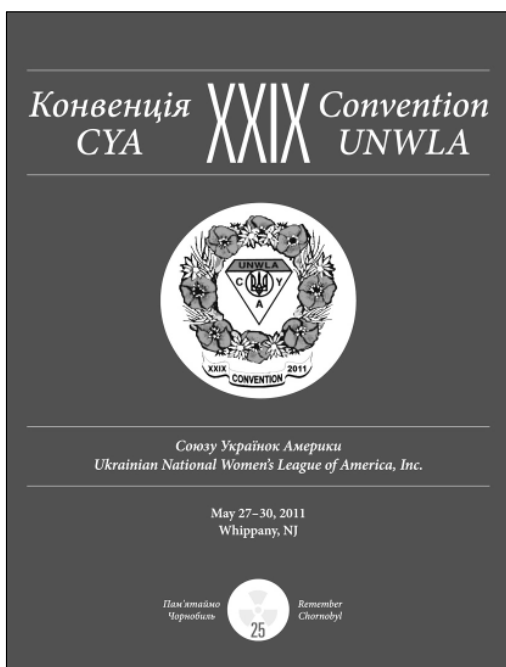
На кінець слід підкреслити, що Грищенко був не тільки мистцем-малярем, але й талановитим письменником мемуаристом. Він сам описав своє життя в низці книжок-спогадів. Після появи «Двох років у Царгороді», виданих французькою мовою в 1930-му році, видав книжку спогадів про свої молоді роки "Україна моїх блакитних днів", за цим появилися спогади: «Мої зустрічі з французькими мистцями». Вкінці, в 1967-му році вийшли спогади про московський період його творчости під назвою «Роки бурі й натиску». Він прегарно зберіг українську літературну мову, незважаючи на своє довге перебування поза Україною, і твори його пера відзначаються чималою літературною вартістю.

Проживши майже 60 років на чужині, Олекса Грищенко не забув української мови і не втратив українського духу.

Грищенко помер 29 січня 1977 р. Він залишив нам багату спадщину, до якої не раз будуть повертатися всі ті, хто в мистецтві шукає глибоких переживань. Олекса Грищенко зайняв чільне місце в українському мистецькому русі, зв'язав нас з великою культурою Франції та увійшов одночасно в історію українського й світового мистецтва.

Опрацювала *Ярослава Панчук*, Чикаго

“Ми не сміємо забути 26 квітня 1986 року!”

– саме з цієї статті Лідії Черник, Почесної членки СУА, референтки суспільної опіки в 1984–1999 роках починається Конвенційна книга XXIX Конвенції СУА. В статті подаються дані про те, як Союз Українок Америки з перших днів після Чорнобильської аварії відгукнувся на цю жахливу катастрофу, як подав руку потерпілим, в першу чергу дітям. Закінчується стаття словами **“Пам’ятаймо Чорнобиль!”**

Наступною є стаття Ірени Забитко в англійській мові *“Remembering and Revisiting Chornobyl”*. І. Забитко творить документальний фільм, частково спонсорований СУА, про сучасне життя в зоні відчуження. Тамара Стадниченко-Корнелісон в статті *“Chornobyl: A Retrospective on Semantics”* ділиться спогадами тих років, коли вся преса в Америці повідомляла, що страшна атомна аварія сталася в Росії. На устах усіх американців було слово «Раша». Українці ж вели колосальну працю, повідомляючи, що трагедія сталася не в Росії, а в Україні (писались масові листи до конгресменів, сенаторів, повідомлення в засобах масової інформації Америки). Вірш Лесі Вознюк *“Пам’ятаймо про Чорнобиль”*, написаний спеціально до 25-річчя цієї трагічної дати в історії України, неможливо читати спокійно. В ньому заклик:

...пам’ятають спорожнілі хати,
яким буває грізний мирний атом.
А ти не забувай про це, дитино,
Та свічку запали за Україну.

22 грудня 2011 року Союз Українок України відзначає своє 90-річчя. Цій темі присвячена в Конвенційній книзі стаття Ростислави Федак, заступниці голови СУУ. Автор з гордістю підкреслює, що впродовж всіх цих років організація була об’єднуючою силою суспільства, стояла на сторожі націотворення, виховувала національно свідомих громадян, плекала національну гідність, любов до рідної мови, до рідного краю, була будівничим своєї родини і Соборної і Незалежної України.

В Конвенційній книзі подані численні привіти, які надійшли від духовенства, українських дипломатичних представництв, фінансових установ, українсько-американських політичних і громадських установ та ін. В цих привітах дана висока оцінка діяльності Союзу Українок Америки упродовж 86 років існування.

Всі члени Головної Управи на чолі з головою СУА подали детальні звіти про трьохрічну діяльність. Видно, що кожна членка старалася виконувати свої обов’язки не лише добросовісно, але й з великою відповідальністю перед союзнянками, які обрали її на високий пост провідника.

Особливо цікавими і змістовними є звіти округ та відділів СУА. Завдяки наполегливій муравлиній праці кожної союзнянки зокрема і всіх разом наша організація здобула велику і заслужену повагу української спільноти не лише Америки, але всього українського світу.

Візитною карткою СУА є журнал «Наше життя», який знайомить читачів з буднями і святами нашої організації.

Над виданням Конвенційної книжки кілька місяців працював дружній і злагоджений колектив, який очолювали голова СУА Маріянна Заяць (з уряду) і голова Видавничої комісії Уляна Мусій Зінич – перша заступниця голови СУА. До складу комісії входили: Оксана Фаріон Галина Романишин, Дарія Дроздовська, Зоряна Гафткович і Христя Мельник. Технологічну допомогу здійснював Микола Дармохвал. Україномовний коректор – Святослав Левицький; англійськомовний коректор – Тамара Стадниченко; редагування звітів – Лідія Слиж; перекладач – Ірина Кошулап. Оформлення обкладинки – Арета Бук. Друкування здійснювалося в Computoprint Corp. Конвенційну книжку можна придбати в канцелярії СУА.

– Лідія Слиж.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVIII

JUNE 2011

We wish all fathers a Blessed and Happy Father's Day and remember with gratitude and great fondness those of our fathers who have left our lives! God bless!

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

Participants and attendees of Chernobyl Conference at the United Nations Nadia McConnell, President of US Ukraine Foundation; Tamara Gallo Olexy, President of UCCA; Bishop Paul Chomnycky of Stamford Eparchy; Eugene Czolij, President CKY; HE Yuriy Sergeev, Ukraine's Ambassador to UN; Christine Durbak, Founder WIT; Maria Szkambara, President, WFUWO; Marianna Zajac, President, UNWLA; Serhii Pohoreltsev, Ukrainian Consul General of New York.

On April 26-27, the 20th International Conference on Health and Environment was held at United Nations Headquarters in New York City. Coinciding with the 25th anniversary of the nuclear accident of Chernobyl, this conference was organized by Dr. Christine Durbak of the World Information Transfer and co-sponsored by the government of Ukraine and the Permanent Representative of Ukraine to the UN, Yuriy Sergeev. The first day's speakers included permanent representatives of several countries, including Japan, which has recently suffered its own nuclear disaster. Several Ukrainian organizations were also invited to participate: the Ukrainian World Congress (Eugene Czolij, president), the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (Maria Szkambara, president), the Ukrainian Congress Committee of America (Tamara Gallo Olexy, president), U.S. Ukraine Foundation (Nadia McConnell, president), and the Ukrainian National Women's League of America. The title of my presentation was "How the Nuclear Tragedy of Chernobyl and the UNWLA Intersect," and I offered, in a snapshot format, our organization's many years of continued concern and efforts to help the victims of Chernobyl. The text of my presentation follows.

The International Council of Women or ICW held its 24th Plenary Conference in London from April 21 to May 2, 1986. The attendees of this conference, together with the rest of the world, reacted with horror to the tragic Chernobyl nuclear accident, which happened in the midst of this conference on April 26. In response to this catastrophic event in Ukraine and encouraged by Iwanna Rozankowska (then president of the Ukrainian National Women's League of America) and her delegation, a strong "statement of concern" was passed during the ICW plenary session. This statement was incorporated into the official deliberations of the ICW conference. The magnitude of the disaster and the lack of information about it from Soviet authorities made the issue one of great urgency. Adding their voice to the collective voting body of the conference, UNWLA delegates to the ICW Triennial Conference, officially went on record in expressing solidarity with the Chernobyl victims and calling for international cooperation to alleviate the immediate and long-term dangers of the accident.

This was one of the very first official international statements issued regarding the Chernobyl disaster and the first "intersection" of the Ukrainian National Women's League of America with the Chernobyl accident. With this statement as a basis in place, the road was paved to 25 years of dedication to the dissemination of information about Chernobyl and has been supported by humanitarian aid both to institutions and to individual victims of what had been, until Fukushima, recognized as the world's worst nuclear accident.

How can an organization of Ukrainian American women, an organization created in 1925 in order to unite women of Ukrainian descent to be the voice of the women of an occupied Ukraine, make a difference to the victims of Chernobyl? Our by-laws encompass goals of a cultural, educational, and social welfare nature. The UNWLA is the largest, independent, nonpolitical Ukrainian women's organization in the United States. Its membership always stands firmly in defense of human rights. With these principles at its core, the UNWLA's philosophy has always been that by affecting the life of one child, one mother, one family, by changing the environment and future of one individual, the UNWLA *can* and *does* make a difference.

The world quickly learned that besides the tragic yet obvious effects of this nuclear accident, Chernobyl soon led to the extensive relocation of people and therefore to the loss of their economic stability. People had to leave homes where their families had lived for generations, sometimes at just two or three hours' notice. It was especially hard for older people who had spent their lives growing their own food and now found themselves in high-rise blocks in the city and also found it very difficult to adapt to their new environment. In the background were the potential long-term threats to health—in current and possibly future generations. This sociological situation obviously led to the widespread feelings of worry and confusion within families, which were often broken to begin with. The dissolution of the Soviet Union, which occurred soon after the Chernobyl accident and resulted in the instability of the health care system in the country, added further to this complicated social landscape. It is safe to say that this accident has had a serious impact on both the physical and mental health—that is, the general well-being—of the affected population.

The Ukrainian National Women's League of America, with the hope that the Iron Curtain would soon fall and therefore more easily allow humanitarian aid to cross into Ukraine, immediately began what resulted in a very successful fundraising campaign in **1986**.

Thereafter, in 1990, with the full support of the diaspora, and in partnership with the Children of Chernobyl Relief Fund, medications and medical equipment were airlifted to the hospitals treating the respondents and clean-up workers of the nuclear explosion. A visit was planned and made to the Chernobyl zone, and UNWLA Social Welfare chair, Ms Lidia Czernyk, met with the elderly residents of the immediate zone. Ms Czernyk with other UNWLA members and members of other organizations (such as Rukh) ventured out to that woeful area to meet and give aid to those elderly women who defied the government and refused to live in exile, returning to their clearly contaminated homes. I would like to add that the relationship with the remaining inhabitants of this zone continues until today. The UNWLA has contributed to the funding of the documentary film production *Life in the Dead Zone*—a film produced by award winning author Irene Zabytko. The focus of the documentary is to further educate, impact, and chronicle the legacy of Chernobyl and the amazing spirit of these elderly survivors whose remarkable stories will reach a global audience so that the world will not forget the lessons of Chernobyl for the next twenty-five years and beyond . . .

In the city of Lviv, in Western Ukraine, it was quickly decided to aid with the purchase of medical laboratory equipment for a specialty children's hospital as the residents of the Chernobyl area and their

children had been transplanted even this far west and medical needs were on the horizon. Within two years, four blood analysis machines and replacement parts for these were purchased and delivered, followed by the joint purchase of an MRI in partnership with CCRDF. This was followed by the purchase of a tomograph for use by a Kyiv hospital—but with the explicit understanding that Chernobyl victims would receive priority for treatment. And so the list continued as needs arose.

Through the commitment and generosity of our membership and communities nationwide, individual hospitals and their patients have been supported and touched by the UNWLA. One of the most generous donations we have received was from UNWLA Honorary Member Mary Beck. In her memory and following her generous spirit, we are presently focusing our efforts on equipment upgrading—a much needed and highly used pediatric burn unit in Lviv. This unit serves over 300 children per year. The project is being executed in partnership with a noted Harvard physician who has been helping Ukrainian children since 2005 and who has gained the support of the International Rotary for this joint project.

Most poignant, however, are the individual letters and requests the UNWLA regularly receives—for instance, from a grandmother left alone and now taking care of her daughter’s two children. Her daughter passed away of cancer and, perhaps it was due to being exposed to the radiation of Chernobyl. The grandmother cannot survive on her pension and lives in a village without simple amenities—according to our present Social Welfare Committee chair, Iryna Rudyk, who visited the family—the children are beautiful, their eyes reflect innocence, deep sadness. The UNWLA naturally and sincerely helps this family. There are many such repeated scenarios that I can paint for you with our UNWLA brush.

A point in time has been reached, however, as everyone working with the effects of Chernobyl is well aware, when it is difficult to distinguish whether illnesses or ailments in Ukraine are due to radiation exposure or other environmental factors or are perhaps even self-induced by poor daily habits or addictions. Therefore, the humanitarian aid process has become much more complicated, no longer black and white. Nonetheless, the innocent mother’s uncertainty about her child’s health or perhaps the child’s about her mother’s looms in the background and remains a reality for thousands.

The UNWLA remains committed to the statement it helped author at the 1986 ICW Conference—“expressing its concern and solidarity for the victims of Chernobyl.” Unfortunately, whether there is agreement or not about the initial number of victims or the severity of future medical issues, the fact remains that on April 26, 1986, a new era began—the era of Chernobyl.

The UNWLA, as an organization of Ukrainian American women with strong ties to Ukraine, many of them mothers and grandmothers, remains committed to making a difference in the lives of those affected by Chernobyl—to the best of our abilities. We feel this is our duty.

I would like to quote an excerpt from “To Prypiat” from the collection of Chernobyl poems authored by Liubov Syrota, a Ukrainian poet and writer who is also a former inhabitant of the city of Prypiat, an eyewitness and victim of the Chernobyl:

*We can neither expiate nor rectify
the mistakes and misery of that April.
The bowed shoulders of a conscience awakened
must bear the burden of torment for life.
It's impossible, believe me,
to overpower
or overhaul
our pain for the lost home.
Pain will endure in the beating hearts
stamped by the memory of fear.*

The second day of the conference was entitled “Nuclear Energy—From Cradle to Grave” and offered presentations from several academics and professionals in the nuclear energy field. On the 25th anniversary of this tragedy, it was clear that there is still a lack of a consensus on the actual effects of the accident and how the future of nuclear energy as a source of fuel should be approached throughout the world. The UNWLA’s intersection with Chernobyl and its effects, however, continues.

Marianna Zajac, President

Honoring Our Past by Honoring Our Personal History

by Marianna Szczawinsky Crans

Memories

It took the recent death of my father and subsequent funeral for me to realize the importance of one's heritage, to know our parents' history, their stories before they are forever lost. As with most Ukrainians I know, our parents were part of the thousands who were forced labor for the Nazis during WWII, many having also suffered under Stalin's Soviet machine. After escaping hell, these survivors began new lives, often wherever fate carried them. As a result, our diaspora is dispersed worldwide.

Many Ukrainians, my father among them, would not talk about their wartime experiences. They also had to recover from their own form of Post Traumatic Stress. Because of this, my father was a "Familiar Stranger" to me when I was young,

which often caused misunderstandings as I found his reactions to certain things puzzling.

When I was completing my BFA degree in photography, I was required to create and present a photo thesis, and I thought, "What better subject than my father? To capture his rituals, his habits, his moods, and thoughts." In working on this thesis I learned about the man inside and learned some of the stories that too many Ukrainians of that era carry in their hearts. These were stories of horror and fear, but I also learned about the amazing resiliency and strength of those who came before me and who share my culture.

When my father died, I decided to display several of those photos at his wake, along with the following text. It was a way to let our "American" friends and families know just how complex and wonderful this simple man was. The photos accomplished this and they understood. And now they are encouraging me to write Dad's stories down, which I have already begun to do.

And I, in turn, encourage those of you who are reading these words to ask your parents, your grandparents for their stories, for YOUR history before such stories are lost forever. Even if you record them just for family history, you will be glad you did; because in doing so, you honor the people behind the stories as family, as a people, a heritage, a nation that evil could not destroy. You share their pain and acknowledge your pride and love in them for what they overcame. Even the gift of freedom takes on a new meaning when someone you know intimately and personally has had to suffer and fight for it.

In undertaking this project, I am finding satisfaction and peace in learning about and better understanding my father, my family, and myself.

The author, who shares the story of her father's life on the following pages, is a member of UNWLA Branch 95.

A SIMPLE MAN

My father was a very unique person, and when I was looking for subject matter for my BFA Photography Thesis, I suddenly realized that he would be the perfect subject. He was a man of many habits, rituals, beliefs, and ethics and did not “pose” when a camera was aimed at him. So I followed him around for a year, snapping photos. While doing this, I learned more about him than I had known before—I was, in a sense, capturing the hidden emotions and feelings of a “Familiar Stranger.”

The thesis had to be worked up and presented as if it was a professional gallery show, and when the photographs were hung, it was a kick to see my father walking around the college “Gallery” and looking at the photos of himself. Even better was watching as visitors at the show recognized him and came up to talk to him. It surprised him that so many people found his images so interesting.

I had known about some of the terrors my father and mother had faced during WW II from the snippets he was willing to share. And they were rare snippets because the events of those times still caused him great anguish. He was the third eldest of 7 children, born to a peasant family in Western Ukraine. Life was harsh, and he had only a grade school education. As a teenager, he had been taken as slave labor for the Russian armies, had endured beatings at the hands of cruel soldiers. He eventually returned home only to be taken again—this time, by the Nazis—to work as forced labor on German farms to feed the Third Reich. It was on that farm that he met my mother, herself a teenage orphan, who had watched her mother die of cancer that took two years to kill her. And Mom became my father’s soul mate, always his partner and friend. They were a lifelong team and inseparable.

The farm where my father and my mother had been brought was run by a farmer who was more decent than most. My Uncle Peter, father’s younger brother, was not as lucky—the farmer who ran the farm where he had been taken was a harsh master.

When the Nazis were defeated and areas of Europe were separated into zones, many Ukrainian people displaced by the Nazis discovered they were in the Russian zone. By now Stalin had already caused the Great Famine in Ukraine. Knowing this, my parents and uncle made the heartbreaking decision not to return home. Instead, they fled on

bicycles to the English Zone and then to a displaced persons camp. Eventually, they were allowed to emigrate to England and start a new life.

A life of freedom for the first time! But it did not come without a price—Uncle Peter suffered a mental breakdown and was institutionalized for the rest of his life. This haunted my father as his mother’s last request to him was to watch out for Peter. He wrote letters home to Ukraine, but his siblings never forgave him for not coming back. Even when he sent packages to them, he would still get berating letters in reply. Only his mother understood, and not being able to see her again before she died hurt him very deeply. Often, he would sit and look through his pictures and letters from home and think about his family and feel sorrow.

Encouraged by his aunt and sponsored by a cousin to come to America, he and my mother were determined not to be a burden to her. Within several days, both had jobs; within weeks, we had a house to live in. After five long years of waiting, one of our proudest days was when we all became citizens of the United States. And even though I was only a child, I remember the judge administering the oath and my mother swearing for me. And even then, I knew what it meant to them . . . they were finally and truly free! And my father carried the knowledge and sentiment of this freedom for the rest of his life. When he and my mother achieved their highest dream, a new home built just for them, my father made sure there was a flagpole off the porch and would proudly display the American flag, carefully attaching and removing it daily so that it never touched the ground.

Being a simple man, he did not have any great interests. He worked long hours at being a butcher, but loved the job and was good at it and good with customers. When not working, he kept busy with the duties of home ownership—painting, cleaning, raking, mowing, car maintenance, etc., often working to the point of exhaustion. His home was truly his castle and he had no desire to travel or leave it. He would only travel every few years to England to see his brother. And because we were members of the Ukrainian diaspora, we attended many functions at Soyuzivka, the Ukrainian National Association resort in nearby Kerhonkson, New York, attending mass at Holy Trinity Church.

My father had an innate love for animals, something I first learned when I got my first dog, which soon became more his than mine as they enjoyed many hours hanging out together and sharing adventures. The same thing happened with other, later dogs, and he grieved over each and every one when they died.

As my father aged, his entire body showed the signs of the hard work in life. Working with meat for 23 years, he had to have surgeries on his hands so that he could use them, and he was not happy during the recovery because he was unable to do much of anything for weeks.

But even as he aged, he remained what he had been: a very simple man of very deep faith, very strong convictions, and undying decency. He had made his own success. He had met and befriended many remarkable people who helped him along the way, and he blessed them all.

The image I like best of those I carry in my heart and in my photo collection is one of my father relaxing at our camp in the summertime. There is a smirk on his face as if he is remembering some secret joke.

Smirk

Our Cover Artist

Tania Szumskyj Blanco is an artist and teacher who entered the world of art as an award-winning shutterbug while living in Buffalo, New York. She has since pursued a fine art education in Canada and in the United States through private and independent study. Tania has exhibited her work at the National Health Sciences University in group and solo shows, at DePaul University, and at numerous miscellaneous galleries. Her art is in private collections in Canada, the United States, and New Zealand. While she enjoys experimenting with various art techniques, styles, and media, her favorite medium is the collage. For the last five years, she has served as president, vice president, and education coordinator for the Midwest Collage Society. She currently lives, works, and creates in the Chicago area.

As a collage artist, I gather, rearrange, reprocess, reuse, and manipulate images, messages, colors, and objects through multiple layers. A fascination with ephemera inspires me to think out of the box and juxtapose or superimpose fragments of prose, poetry, sheet music, or pages from books and magazines with stone, paper, metal, plastic, paint, wood, crayon, drawings, photographs, symbols, and other objects or materials. Rather than reproducing the real world, I endeavor to express a mood, an idea, a puzzle, or a memory. Chance determines what materials I find and when I combine them, and this serendipitous blending becomes my palette. The theme that evolves often mirrors the environment in which I am working—place, time, events, and people that have touched my day and shaped my mood. – Tania Szumskyj Blanco

TRADITIONAL AND CONTEMPORARY GERDANY AN EXHIBIT OF UKRAINIAN BEADWORK

Branch 88 members at opening reception of gerdan exhibit.

Early in April, UNWLA Branch 88 of the Philadelphia Regional Council and the Ukrainian Heritage Studies Center at Manor College co-hosted a three-day exhibit on Ukrainian gerdany. Held at the Ukrainian Educational and Cultural Center in Jenkintown, Pennsylvania, the exhibit was supported in part by the Pennsylvania Council on the Arts and focused on the transformation and development of beadwork as a unique expression of Ukrainian folk art. Organizers skillfully choreographed an event that featured an elegant opening night reception, an exhibit of traditional gerdany and contemporary beadwork by artists in Ukraine and North America, seminars, and hands-on workshops for children (conducted by Natalia Mykytiuch and Irena Gramiak) and for adults (conducted by Maria Rypan, Joanna Matyka, Sophie Dubil, Chrystyna Prokopovych, and Olga Kolodij). Guests received an attractive brochure (designed by Christine Shwed and Chrystyna Prokopovych) outlining the history of bead-making and bead ornamentation from ancient times.

Saturday's highlight was a series of seminars, which featured three distinct perspectives on gerdany. The seminars (each accompanied by a PowerPoint presentation) were introduced by Branch 88 President Ulana Prociuk; speakers were introduced by Chrystyna Prokopovych, curator of the Ukrainian Heritage Studies Center and member of Branch 88, who also acknowledged the Sisters of

St. Basil the Great for their support of Ukrainian culture and the work at the UHSC.

The first seminar, presented by Lubow Wolynetz, was "History and Symbolism of Gerdany." Ms. Wolynetz is a professor of Ukrainian Language and literature, American Culture, and Library Orientation at St. Basil College Seminary in Stamford, Connecticut. She is also curator at the Ukrainian Museum and Library of Stamford and curator of the folk art collection at the Ukrainian Museum in New York City.

A polished speaker with a rare talent for presenting complex information in a manner that simultaneously educates and entertains, Ms. Wolynetz began her presentation with a brief history of body and clothing adornment, which has been an inherent part of culture throughout history. Primitive man, she observed, created ornaments from many objects (e.g., stones, seeds, shells). Different objects were assigned different powers. Thus, various neckwear was worn not solely for the purpose of adornment, but also for healing, protective, and fertility purposes.

Ms. Wolynetz then spoke about the evolution of beaded adornments on territories that now comprise Ukraine and how such ornaments were perceived, conceived, and utilized. During Scythian times (7th to 3rd centuries BC), beaded necklaces established themselves as an essential part of women's dress and began to play a role in rites of

passage. Again, beaded neckwear served a dual purpose—physical and symbolic. While it enhanced the appearance of people and their attire, the neckwear was also a symbol of power and majesty, tribal identity, wealth, and the extent of how much a husband loved his wife.

Prototypes of the gerdan that we are familiar with first appeared in the 10th to 12th centuries. The materials used for these early gerdany were small stones, and it was during this period that Ukrainian artisans began to refine the notion of balancing the decorative and protective functions of the gerdan. Kyivan noblewomen of the 11th and 12th centuries wore wide round collars that covered the entire chest and neck—protection from evil for bearers of children.

Most of the women of those times knew the importance of various metals and other substances used to create their gerdany and wore them accordingly and appropriately. Gold and silver were known to hold antiseptic powers; a silver cross warded off evil; copper took away muscle pain; metal coins regulated blood pressure; coral alleviated headaches and improved vision; and amber regulated the function of the thyroid gland. If the material used in creating the adornment changed, the change often indicated a change in the body wearing it—if red coral faded, for example, a woman was ill.

During the Kozak Era/Baroque Era (17th century to early 18th century) semi-precious and precious stones became the vogue. Imported by those who could afford them, they were sewn onto clothing (often velvet). For neckwear, the precious and semi-precious stones were sewn onto a ribbon, often with other objects that made noise when the wearer moved, for the purpose of warding off evil. By this time, beaded neckwear had established itself as part of the folk costume and was also viewed as an investment or protective talisman. And nearly every woman, no matter what her status in society and station in life, had a few strands of coral, freshwater pearls, or glass beads.

The art of making glass beads was a great secret known by the Egyptians, who made them and exported them. Over the ages, the art was lost. The Venetians rediscovered the technique in the 12th century, and, hoping to control the glass bead market, they moved production to the island of Murano. In the 18th century, the Bohemians found an easier way to manufacture beads, introduced different colors and textures, and eventually began

*Seminar presenters
Olga Kolodij, Lubow Wolynetz, and Maria M. Rypan.*

to make seed beads. By the mid-19th century, seed beads were also manufactured in Ukraine.

Seed beads, explained Ms. Wolynetz, were used mostly in Western Ukraine. The designs reflected the embroidery of respective regions. Some designs imitated stones with purported protective or healing powers. It is likely that peasant women imitated what the nobility wore. The meaning of many of the popular symbols is lost; in some cases, the meaning is obscured behind as yet unbroken codes. One of reasons for the mystery is a confusion engendered by Ukraine's geographic expanse—peasants from one region of Ukraine saw a symbol and gave it a name; peasants from another region saw the same symbol and gave it a different name. And because much of the work of crafting a gerdan was done by ordinary people and tutored artisans, there was little reason to accommodate uniformity in symbol nomenclature.

Village girls were the real creators of the gerdan. A maiden was judged by the community by how skillfully she embroidered and how well she made gerdany. The gerdan was judged on four characteristics: artistry; how it hung on the neck; combination of colors; and combination of symbols. Maidens made gerdany for their future husbands' hats in the form of a ribbon with sewn seeded beads.

Beautiful and ornate gerdany had additional value. The more coral necklaces with coins a maiden had, the better were her chances of finding a rich husband. Austro-Hungarian coins were most popular. Coral, which was imported from Italy, could be bartered for wheat.

Ms. Wolynetz briefly discussed gerdany and similar neckwear created in specific regions of Ukraine. She noted, for example, that Hutzul *kraika* designs are very similar to gerdan designs. Boyko gerdan designs have floral motifs, while their embroidery design have geometric motifs; interestingly, the color combination used in both makes the gerdany and embroidery look alike. The Lemko gerdan, called *kryza*, was very wide, colorful, and geometric. She also touched on “hair gerdany,” which are seed beads sewn onto ribbons, and on long gerdany, which are a modern invention created to suit modern dress.

The second seminar, “Traditional to Contemporary Gerdany,” was presented by Olga Kolodij, who began her discourse by explaining that gerdany are traditionally a Western Ukrainian art form and that women in Eastern Ukraine created and wore *balamuty*—large Venetian beads and coral.

Ms. Kolodij’s presentation was accentuated by her PowerPoint presentation of numerous examples of traditional gerdany and wedding headwear. She pointed out that even though a particular collection of gerdany might come from the same area, no two are alike. While the colors are similar and distinctively regional, the designs and layout of individual pieces are very different. The explanation for this is that no woman wanted to wear the same thing as another was wearing, and there was a competitive spirit that drove creativity and originality. Ms. Kolodij, who is “100% Boyko,” showed examples illustrating this point from Boykivshchyna, Chernivtsi, Lemkivshchyna, Kolomyia, and other regions of western Ukraine, drawing attention to regional color schemes, symbols, and techniques. She noted, for example, that Zakarpattia is the only region that uses the ladder symbol (*drabyna*), that the Bukovyna region gerdany show a strong influence from neighboring Romania (floral patterns), and that V-shaped gerdany are unique to the Ternopil area.

Ms. Kolodij spoke at some length about trends that changed traditional gerdany into contemporary “artwear.” The four strongest influences were mobility, creativity, access to printed information, and women’s desire to create or at least

own gerdany that could be worn with contemporary clothing. A traditional gerdan design can easily become a contemporary design, and contemporary gerdan artists implement the following basic deviations: changing the color of the beads, using different beads, introducing small changes in how a design progresses, and making the design narrower or wider.

In concluding her presentation, Ms. Kolodij explained that art of gerdan making tapered off and nearly disappeared in the mid-20th century; interest in gerdany was rekindled by two important publications: Evhelina Lutvynec’s *Charivni Vizavrunky* (published in the 1970s) and Olena Fedorchyk’s *Ukraiński Nadroni Prykrasy z Biseru* (published in 2007). Among those in Ukraine who pursued the nearly forgotten art was Irena Bilyk, a teacher at the Children’s Creativity Center and School in Lviv. Ms. Kolodij showed many examples of the beautiful work that the children under Ms. Bilyk’s tutelage are creating. Ms. Kolodij also spoke about two Ukrainian Americans who revived interest in gerdany in the Philadelphia area—Lucia and Theodosij Hryciw. Mrs. Hryciw offered to teach gerdan-making classes at the Ukrainian Educational and Cultural Center, and Mr. Hryciw crafted special table looms for this purpose. They later taught at UHSC at Manor College. More recently, Chrystyna Prokopovych created a 5-lesson curriculum in the art of beadwork, which is still followed at the Ukrainian Heritage Studies Center.

The final seminar for the afternoon was presented by Maria M. Rypan and was entitled “Contemporary Beadwork in Ukraine.” Ms. Rypan’s PowerPoint presentation showed the work of many contemporary bead workers in Ukraine; among the ones featured during the seminar were Nastia from Chernivtsi (who uses beads instead of cross-stitch to complete designs); Vaselyna Artsenykh-Hordenko (who sews traditional gerdan designs on cloth for display); and Yuriy Melnychuk (whose three beaded headpieces were featured on Ukrainian stamps of “girls with headwear”).

Ms. Rypan also spoke about other beadwork applications and art forms, including eggs decorated with beads, bead flowers, and bead icons. In closing her presentation, she noted an interesting anomaly between display preferences for gerdany: While diaspora artists display their gerdany horizontally, artists in Ukraine display them vertically.

– Tetjana Artymyshyn-Daniliw and
Tamara Stadnychenko

UNWLA BRANCH 56 IN NORTH PORT, FLORIDA CELEBRATES 20-YEAR ANNIVERSARY

Anna Macielinski, Maria Nawarynsky, Marianna Zajac, Roxolana Yarymovych, Oksana Lew, Roma Guran.

The Milena Rudnycky Branch 56 of the Ukrainian National Women's League of America (UNWLA) in North Port, Florida, celebrated its 20-year anniversary on Sunday March 27, 2011, with a luncheon and reception at Jacaranda West Golf and Country Club.

Guests were welcomed by Oksana Lew, president of Branch 56, and by Roxolana Yarymovych, mistress of ceremonies for the affair. The guest of honor was UNWLA President Marianna Zajac, who was accompanied by her husband Myron. Also present at the event were Anna Macielinski, UNWLA's second vice president, and her husband Ostap; Olha Czerkas, president of Branch 124 in St. Petersburg, Florida; and Maria Nawarynsky, founding member and first president of Branch 56. Nadia Iwanczuk led everyone in the UNWLA prayer, Rev. Dr. Severyn Kovalyshin offered a blessing, and Anna Macielinski offered a toast for the occasion. After the opening prayers and toast, everyone observed a moment of silence for all the departed members.

Following a delicious luncheon, Mistress of Ceremonies Roxolana Yarymovych introduced the founding members in attendance, while Olha Hron and Irena Zyznomyska presented each of these

ladies with a red rose. Those being honored were Maria Nawarynsky, the first president of the newly formed branch; Irena Radzykewycz; Nadia Iwanczuk; Alexandra Yaskiw; Halyna Nestorowycz; Anna Mariani; and Maria Hrab. Also recognized were past and current presidents of the North Port Branch: Maria Nawarynsky, Marika Bilynsky Soltys, Orysia Swystun, Chrystia Lazor Stecyk, Iwanna Holowata, and Oksana Lew. Honorary national members Maria Nawarynsky, Iwanna Ratych, and Iwanna Marytinetz; branch honorary presidents Maria Nawarynsky, Orysia Swystun, and Iwanna Holowata; and branch honorary members Maria Chornij and Nadia Iwanczuk were also recognized for their service. At this point in the program, Oksana Lew announced that Branch 56 had selected Lubow Ingram as its newest honorary member. Ms. Ingram received this distinction in recognition for her many years of dedication and service to the musical endeavors of our branch.

The featured speaker for the event, UNWLA President Marianna Zajac, spoke of Milena Rudnycky, our branch patroness, and Marusia Beck and her work during the early years of the UNWLA. Ms. Zajac emphasized the importance and mission of our organization, which supports

human rights, free speech, and free press, especially now when Ukraine finds itself at a decisive crossroads in its history. The UNWLA president touched on the achievements of the UNWLA under her presidency, including the upgrades and changes to the UNWLA website, which makes UNWLA news and related information easily accessible to every member. She also applauded the many contributions made by members of Branch 56 in the past twenty years, underscoring that we are strong supporters of The Ukrainian Museum in New York City, the UNWLA's monthly magazine *Our Life*, and student scholarships and charitable funding for the elderly and needy in Ukraine. Likewise, she observed, our branch members are diligent in spreading information about Ukraine through cultural and scholarly events in southwest Florida and enlighten the public on issues such as the Holodomor and the Chernobyl nuclear disaster in local classrooms. She also noted the growth of our branch membership—starting with 18 members, the Milena Rudnycky branch in North Port now has 98. It is the largest UNWLA branch and has donated approximately \$150,000 to various UNWLA causes.

Following the UNWLA president's speech, Oksana Lew presented her with a check for \$2,000, a gift from the Milena Rudnycky Branch to be delivered to The Ukrainian Museum on the occasion of its 35th anniversary celebration. Marianna Zajac then presented Branch 56 with a certificate of appreciation.

The program continued with Maria Nawarzynsky presenting an overview of the beginnings of our branch; Tania Silecky speaking of our patroness, Milena Rudnycky; and Roxolana Yarymovych outlining our branch's specific achievements. Roma Stecki Long then entertained the guests with a medley of Ukrainian melodies on the bandura. The quartet Mria, comprising Olha Pasternak, Maria Kowalsky, Nadia Lobur, and Zoia Fylypowych, and accompanied by Orest Lazor, also performed several songs. Anniversary committee chair Romana Guran thanked all attendees and closed the festivities.

Roma Stecki Long performs medley of Ukrainian melodies.

Branch 56 continued its 20-year anniversary commemorative events on March 29, when members gathered at a special meeting held at St. Mary's Parish Hall to hear UNWLA President Marianna Zajac speak in greater detail of the importance of our organization and its work. She answered numerous questions, acknowledged comments from the floor, and thanked everyone for a beautiful and successful anniversary celebration. Following the meeting, everyone relaxed, enjoyed refreshments, and chatted amiably with each other and with Ms. Zajac.

Ann-Marie Susla

Attention Artists

Artists interested in having their work featured on the cover of future issues of *Our Life* are invited to forward samples of their work for consideration. Please send hard copy photographs of artwork (dimensions at least 3 × 5 but no larger than 5 × 7) to cover art coordinator Ulana Zynych at 87 Pleasant Drive, Bethany, CT 06524. All submissions should include title of artwork, a brief artist bio, and a telephone number.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 62-го ВІДДІЛУ СУА В ГЛЕН СПЕЙ, ОКРУГА ЦЕНТРАЛЬНИЙ НЬЮ ЙОРК

Збори відбулися в суботу, 19-го березня 2011 р. в залі церкви св. Володимира. Між присутніми були також дві представниці Округу Центральний Нью Йорк – Марія Кейд і Стефа Гаврилюк.

Голова відділу Надя Райш відкрила збори й ствердила правосильність зборів. Господню молитву “Отче наш” відмовили всі присутні.

До президії зборів вибрали Софійку Мартинець головою і Любу Пищимуху секретарем, яка відчитала протокол з минулорічних Загальних зборів. Присутні прийняли протокол без зауваг.

Звітували по черзі: секретар Люба Пищимуха протоколувала засідання членів Управи Відділу; скарбник Софійка Мартинець звітувала про обороти фінансів за звітний рік; референтки – організаційна Зіна Левицька, мистецька Галина Кандюк, стипендійна Анна Бідяк, господарська Ірина Костюк, архівна Ляриса Салаяк. Всі звіти долучені до протоколу. Вкінці звітували заступниці голови Оксана Крупка і голова Надя Райш. Присутні прийняли звіти.

За Контрольну комісію звітувала Анна Бідяк, яка ствердила, що касове діловодство велось взірчево, всі документи прихідні і розхідні скарбник подала до перевірки й годилися з вписаними в касовій книзі. Рівнож перевірено

протоколи сходи членства. Від Контрольної Комісії Анна Бідяк поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі, яке присутні затвердили оплесками.

За Номінаційну комісію звітувала Оксана Крупка й подала листу кандидатів до нової управи відділу в такому складі: голова відділу Надя Райш, заступниця Оксана Крупка, секретар Люба Пищимуха, скарбник Софійка Мартинець; референтки – організаційна Зіна Левицька, мистецька Галина Кандюк, імпрезова Люба Наконечна, пресова Евфрозина Мартинець, суспільна опіка Лариса Козак, стипендійна Анна Бідяк, господарська Ірина Костюк, архівна Ляриса Салаяк, культосвітня Анна Пищимуха; Контрольна комісія – Клявдія Конрад, Лариса Козак, Анна Бідяк. Нову управу відділу присутні вибрали одноголосно.

При кінці зборів була дискусія відносно майбутньої Конвенції СУА. Присутні затвердили Любу Пищимуху як першу делегатку і запропонували Анну Пищимуху на другу делегатку, а на заступницю Софійку Мартинець.

Молитвою “Богородице Діво,” що відмовили всі присутні, закінчено збори.

Зюна Мартинець,
пресова референтка.

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА

ФОНД “ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ”

\$125 Надя Цвях (з показу писанок)
\$20 Michael J. Szurpeta

ФОНД “ДОПОМОГА БАБУСЯМ В УКРАЇНІ”

Пересилаю 50 дол. на Фонд Допомоги Бабусям в Україні в пам’ять моєї приятельки **бл. п. Славці Дрималюк-Шевчик**, замість квітів на могилу. Дітям щире співчуття. Ярослава Слиж-Панчук.
Enclosed is our \$50 donation to the Grandmothers’ Fund in **memory of Sofia Sawojka**. Ulana and Ihor Hryn.
In **loving memory of Sonia (Panasiuk) Sawojka** \$40 to “Babusi Fund” from Bohdan and Helena Krasij.
В залученню чек на 40 дол., який складаю на Фонд Бабуні в пам’ять **бл. п. Софії Савойки**, матері моєї товаришки Ірени Красій, яка відійшла у Вічність 9-го квітня 2011 р. Зірка Рудик.
Пересилаю 25 дол. на Фонд Допомоги Бабусям в Україні в пам’ять **бл. п. Софії Савойки**, матері Ірени Красій, яка померла 9-го квітня 2011р. Соня Платош.

З ДІЯЛЬНОСТІ 97-го ВІДДІЛУ СУА ім. МАРУСИ БЕК В БАФФАЛО, ОКРУГА ПІВНІЧНИЙ НЬЮ ЙОРК

На пропозицію Олі Шутки, яка завжди має цікаві думки чи ідеї, ми запросили славного бандуриста, правдивого віртуоза музики Віктора Мішалова.

На концерт було запрошено не лише мешканців Баффало, але й околиць: Ст. Катерінес, Канада і Рочестер, Нью Йорк. Видруковано програмки і реклями, які були розвішені по всіх українських церквах і установах. На концерт прибули любителі бандури і музики взагалі.

Гра на бандурі і спів молодого талановитого бандуриста справили велике враження на всіх присутніх. Головно, як Віктор по-мистецьки відтворював історію України в думках, піснях і балладах. Спеціально пригадуються мені “Дума про бідну вдову”, “Невільничий ринок в Кафі”, музика Ходкевича; “Про Сагайдачного”, слова В. Онуфрієнк, музика В. Мішалова. З гумором виконав Віктор “Сільський адвокат”, слова М. Домонтовича, музика В. Мішалова, а також українську народну пісню “Сіяв мужик гречку”.

Подаю коротку біографію Віктора Мішалова, яка була видрукована на програмках. Народився 4 квітня 1960 року в Сідней, Австралія. Закінчив музичний факультет Сіднейського державного університету у 1984 р., Сіднейський педагогічний інститут у 1986 р. З 1970 року вивчав гру на бандурі в П. Деряжкого, Г. Бажула, а потім на стипендію Австралійської Ради Мистецтв у Північній Америці у П. Гончаренка, Г. Китастого, П. Китастого, В. Ємця та Л. Гайдамаки.

З 1979 до 1984 року навчався в Київській консерваторії, клас бандури, диригування і вока-

лу. Одночасно в Києві вивчав гру на старосвітській бандурі в Г. Ткаченка.

Працював викладачем у школах Австралії, а з 1988-го року в Торонто, Канада. Із 1988-го року – концертмайстер Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Віктор є засновником Капелі Бандуристів Канади 1991 року.

Від жовтня 1999 року – заслужений артист України. Нагороджений орденом “За заслуги” 3-го ступеня в серпні 2009 року.

Концертував по Австралії, Європі та Північній Америці з сольовими концертами на бандурі, а також у супроводі симфонічного оркестру.

Видано перші диски інструментальної музики на бандурі (1985, 1988, 1989), перший компакт диск (1992) та інші компакт диски в супроводі оркестри (1998 – 2000). Відеопідручник гри на бандурі (2001). Компакт диск у виконанні Канадської Капелі Бандуристів (2005 – 2009).

Віктор Мішалов є автором понад 90 статей та довідок відносно української музики, кобзарства та історії бандури. Дослідник творчості Гната Ходкевича та харківської бандури. Автор музики кількох документальних фільмів.

Поручаємо запрошувати Віктора Мішалова і до інших відділів СУА на виступ з його багатого і цікавою програмою.

Лідія Грецишин,
кореспонденційна секретарка 97-го Відділу.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

2,000 дол. 56-ий Відділ СУА. Оріся Зінич, скарбник.

50 дол. у світлу пам'ять Майї Александри Марітчак, донечки Келлі Марітчак, яка є членкою 132-го Відділу СУА, складають созянки Округу Дітройт. Олена Шумило, скарбник.

Нашим щедрим жертводавцям щиро дякуємо!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 49-го ВІДДІЛУ СУА ім. ОЛЬГИ БАСАРАБ, БАФФАЛО, ОКРУГА ПІВНІЧНИЙ НЬО ЙОРК

В неділю, 13 лютого 2011 р. по Св. Літургії відбулися Загальні збори 49-го Відділу СУА. Відділ нараховує 21 членку. Присутніх на зборах було 18 членок. Марія Боднар, голова відділу відкрила збори і попросила присутніх до спільної молитви і відспівання гімну Союзу Українок Америки. Тому, що дата 13 лютого пов'язана з 87-ою річницею мученичої смерти патронки відділу сл. п. Ольги Басараб, заступниці голови Ліда Стасюк прочитала цікаво опрацьовану нею біографію Героїні.

Опісля вибрано президію зборів у складі: Ліда Стасюк – голова, Зоряна Банч – секретар. Було заслухано і одобрено звіти членів уступаючої Управи відділу. Голова номінаційної комісії Уляна Лоза запропонувала кандидатів до нової Управи, яких було вибрано одногосно: Дора Горбачевська – голова, Ліда Стасюк –

заступниця голови, Марія Маланяк – секретар, Джуді Гаврилук – скарбник. Референтки: Марія Боднар – зовнішніх зв'язків, Зоряна Банч і Оксана Салдит – стипендій, Оксана Салдит – суспільної опіки, Ольга Пуцак – архівар, Ліда Стасюк – імпрезова, Марія Дранка, Мері Бет Сукман, Ілейн Новадла, Ольга Пуцак і Анна Мельник – господарські. Контрольна комісія: Анна Мельник – голова, Марія Дранка і Василина Осташук – члени. Прапороносці: Анна Мельник, Марія Маланяк і Зоряна Банч.

На закінчення зборів новообрана голова відділу Дора Горбачевська подякувала за довір'я і попросила всіх до дальшої співпраці для добра нашої благодійної організації – Союзу Українок Америки.

Уляна Лоза,
Членка 49-го Відділу СУА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬО ЙОРКУ THE UKRAINIAN MUSEUM

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ 2011

НА ТРИВАЛИЙ ФОНД

В пам'ять **бл. п. Марії Савицької** на тривалий Фонд ім. Марії Савицької складаємо 2,500 дол. Юрій Савицький і Марія Менендес.

В пам'ять **бл. п. Марії Віршук** на тривалий Фонд Олени Віршук-Савицький складаємо 50 дол. Дарія Самотулка; 25 дол. Madison High School Hearts and Flowers.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Неоніли Винярьської** складаю 100 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Галина Кіс.

У пам'ять **бл. п. Неоніли Винярьської** складаємо 100 дол. на Український Музей в Нью Йорку. 12 Відділ СУА.

В пам'ять мого чоловіка **бл. п. Левка Вербицького** складаю 1,000 дол. на Український Музей.

В пам'ять **бл. п. Левка Вербицького** складаємо датки на Український Музей 100 дол. Стефанія Семущак, Анна і Володимир Сафіан, Мирон і Славомира Білас, Володимира Біланюк; по 50 дол. Андрій Косович, Ярослав і Люба Федун, Богдан і Оксана Кузишин; 25. дол. Анастасія Гірняк.

У пам'ять **бл. п. Андрія Шох** складаємо 30 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Маркіян і Ліда Стасюк.

З НАГОДИ

В честь панства **Володимира і Катерини Воловодюк** складаю 200 дол. на Український Музей. Віра Воловодюк.

ДАТКИ

По 1,000 дол. д-р. Володимир і Анна Рак, Exxon Mobile (matching anonymous), anonymous; 695 дол. Johnson & Johnson (matching M. Дармохвал і З. Гафткович); по 500 дол. Exxon Mobile (matching Daria Lissy), Stanley & Dorothy Pauley; по 200 дол. Татіяна Марта Доберчак, Теодозія Брикович, Ярослав і Галина Оберишин, Оріся Мішко; по 150 дол. д-р Михайло Левко, Ярослав і Марія Томоруг, Ярослав і Ярослава Мулик; по 110 дол. Александер Стрільбицький, Jeanette O. Woloszyn; по 100 дол. Алла і Ігор Черней, Тамара Панкевич, Ірена Гладка, Ларисса Герман, д-р Стефанія Макар-Лавді, Зенон і Веслава Куровицькі, Люба Фірчук, Володимир і Анна Сафіан, Роза Лукачук, Ростислава Стеців, Люба Дубно, Наталія Струтинська, Катря і Ярослав Червоняк, Михайло і Анастасія Вашкуляк,

Дарія Самогулка, Лідія Борисюк; 75 дол. Ярослав Кіцюк; по 50 дол. Борис і Дзвінка Захарчук, Франк Серафін, Михайло Томлін, Віра Корсун, Ольга Тритяк, Марійка Папроцька, Яким і Аліс Тенюх, Іван і Наталія Коропецькі, Дарія Сапієнза, Ярослава Бемко, Володимир і Неоніля Лехман, Дана Скальська, Наталія Леочко, Олег Бобак, Ольга Городецька, Валентина Ілюк, Віра Сендзік, Марія Савицька, Наталія та Іван Головінські, Зірка Клярк, Любомира і Орест Чапельські, Дарія Рекуха, Yelena S. Vons; по 40 дол. Юрій Руб, Віктор Дейнека, 33.33 дол. Віктор Макропольський; по 30 дол. Марія Пінага, Люба Процик, Іва Лісікевич, Галина Гаврилюк, Богданна Гелета; по 25 дол. Ілія і Марія Шевчук, Dawn & George Bazarko, Микола Стасів, Роман Шраменко, Мирон і Оксана Вітюк, Іван Чопик, Стефанія Тисовська, Ярослав Волошук, Богдан Казанівський, Володимир і Вірджинія Шмирко, Пранія Яворів, Гелен Бистрицька, Марія Андрусак, Надія Гафткович, Анна Полевчак, Мирон і Христина Корнага, Адріана Чіровська, Лідія Завадович, Микола і Стефанія Кіс, Зоряна Клюфас, Ореста Ткачук, Helen Trenkler, William Blackwood, Luba Masny Declara; по 20 дол. Осип і Надя Німилович, Михайло Васишин, Григорій Онуфрив, Надія Клос, Гелен Ніколас, Анна Вомпел, Анна Роспутко, Оксана Кулинич, Ярослав і Ларісса Щеглов, Ліса Басараб; по 15 дол. Петро і Ліда Китасті, Ірена Петрі; по 10 дол. Степан Поперечний, Гедвіг Дяченко, Михайло Скомський, Кляра Скомска, Мирослава Венке, Катерина і Йосиф Задор, Олена Стахнів, Мирослава Глушок; по 5 дол. Джералдін Вербицькі, Лена Гованска.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛЮТИЙ 2011

НА ТРИВАЛИЙ ФОНД

На тривалий Фонд ім. 67-го Відділу СУА складаємо 500 дол. на Український Музей. 67 Відділ СУА.

В пам'ять **бл. п. Олени Шиприкевич** складаємо 50 дол. на тривалий Фонд ім 67-го Відділу СУА. 67 Відділ СУА.

В пам'ять **бл. п. Олени Шиприкевич** складаю 30 дол. на Володимир і Олени Шиприкевич Меморіальний Фонд. Каталін Мак.

В пам'ять **бл. п. Олени Шиприкевич** складаю 100 дол. на Володимир і Олени Шиприкевич Меморіальний Фонд. Ігор і Марта Воевідки.

На тривалий фонд ім. Оленки Вірщук-Савицької в пам'ять **бл. п. Марії Вірщук** складаємо датки в сумі 100 дол. на Український Музей. Михайло і Александра Завадівські.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

В пам'ять **бл. п. Орисі Городецької** складаю 40 дол. на Український Музей. Дарія Костів.

In memory of Mrs. Maria Sawycka we are donating \$500 to The Ukrainian Museum. Ingolf and Ursula Holm-Anderson.

У світлу пам'ять **бл. п. Богдана Андрускова** складаємо 100 дол. на Український Музей, а дружині Вірі з родиною наші щирі співчуття. Богданна і Володимир Слижі.

У пам'ять бл. п. Андрія Шох складаємо 100 дол. на Український Музей в Нью Йорку. Кенні і Зореслава Галльо.

У світлу пам'ять **бл. п. Ірини Кашубинької** нашої учительки в Регензбурзі, Німеччина, складаємо 100 дол. на Український Музей, а родині висловлюємо щирі співчуття. Діонізія Брочинська і Марія Томоруг.

ДАТКИ

3,000 дол. проф. Ярослав і Алла Лешко; по 2,000 дол. Уляна Дячук, Агамак, д-р. Володимир і Анна Рак, Андрій і Таїса Рак, Юрій і Надія Федорів, Ярослав і Катря Червоняк; 1,799 дол. Марко і д-р Аріядна Бах; по 1,000 дол. Оксана Байко, Вячеслав Цетенко; 500 дол. Богдан і Христина Сенік, Vagbara Chura; 250 дол. д-р. Стефан Г. Ничай; 150 дол. Надія і Іван Гірний; по 100 дол. Наталія Невмержицька, д-р Артур Григорович, Стефан і Марта Скрибайло, Татіяна Оберишин, 91 Відділ СУА, Оксана Гудзовата, д-р Василь Салаяк, Оксана і Богдан Богославець, Микола Галів, Лідія Волошин, Анна Байлак, д-р Юрій Солтис, Віра Боднарук, Оксана Олач; 74.50 Юрій Слиж; 55 дол. Алісія Садю; по 50 дол. Анна Заброцька, Априль Мілінічик, Тетяна і Борис Карпенко, Лідія Козак, Дарія Дика, Тамара Гутник Нари, Юрій Левицький, Мирослав Кулинич, Марія Борковська, Семко Рижитівський, Єлисавета Іванів-Джовнс, Марта Кузьмович, Стефанія і Ярослав Олач; 40 дол. Igene Starozytnuk; 35 дол. Володимир Лобур; 30 дол. Марія Соловій; по 25 дол. Лев і Ірена Рудницькі, Стефан і Олена Халупа, Михайло і Олена Томсон, Ляна і Гордон Гінсберг, Ярослав і Патриція Дікі, Всеволод Саленко, Василь Піх, Ксеня Ільницька, Марія Думенко, Іванна Пенкальська, д-р Петро Фріско, Ірена Гунзе, Валентина Єрмоленко, Патриція Мур-Бровн, Arete Arlen, Ольга Тритяк, Світляна Андрушків, Alexander Mychaluk; по 20 дол. Ліля Бохонко, Анна Зарашак, Емілія Іванів, Вадим Яровенко, Галина Гарвилюк, Люба Кінач, Alice Gural, Luba Huralesczko; 15 дол. проф. Іван Лобай, Михайло Бохно; по 10 дол. Софія Шашкевич, Alice Gural, Нестор Кропельницький. Христофор Піх, Bette Quackenbush, Люба Баран; 5 дол. John Petro Rusynuk Barbera.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ

ТІЛЬКИ МІЖ НАМИ....

ПРО ТОЙ СЛАВНИЙ ШЛЮБ 2011 РОКУ...

Може нема точної статистики скільки людей на американському континенті 29-го квітня цього року говорили про вінчання принца Вілліяма і Кейт Мідленд. Скільки Ваших знайомих або захоплювалися, або критикували молоді сукню, вельон і т. п.? Скільки навіть встали у 3-ій годині ранку, щоби дивитися, як на телебаченню передають головні моменти? Але в тій цікавій події були дві важливі теми, на які варто б нам звернути увагу.

ПЕРША тема: як така собі звичайна молода жінка ввійшла тепер у королівський рід.

Щастя? Випадок? Завдяки її красі і грації? Завдяки розумові? А може завдяки своєму предкові? Прадід молоді був багатим індустріялістом. Під час Першої світової війни три його сини пішли добровольцями в армію і всі три згинули там. Залишилася тільки донька. З горя прадід швидко помер, але спершу розподілив майно так, що більшу частину залишив для майбутніх поколінь на університетські студії. З цього фонду скористала його донька (бабуня Кейт) і її діти – серед них батько Кейт, і також сама Кейт. Завдяки тому щедрому фондові прадіда, Кейт могла ходити в дуже добрий і дуже дорогий університет св. Андрія. Там вчачали студенти з багатих родів, і серед них – принц Вілліям.

Кейт **ввійшла у церкву?** Ввійшла вона зі своїм батьком. Він її привів (під руку) аж до престолу і там взяв її руку і дослівно поклав, передав її руку в руку принца Вілліяма.

Весільні обряди/ритуали закорінені в культури своїх народів і віддзеркалюють різні місцеві звичаї і вартості. Що точно представляв цей жест передачі руки Кейт?

Він віддзеркалював це, що до недавня ще було наявно розповсюджене в англійській та часто й американській культурах: в товариському житті одружену жінку називали не тільки за прізвищем чоловіка, але і за іменем чоловіка ("пані Джон Смит" або "пані Пітер Кеннеді"). Походить це ще з часів, коли жінка в тих культурах не мала права на власне майно, чи й на власний вибір, чи рішення. Все вирішували чоловіки, а коли жінки залишалися вдовами – то навіть сини за них вирішували (не так це віддалене від деяких близькосхідних культур сьогодні...).

Порівняйте тепер з *прадавніми українськими звичаями*, які практиковані і до сьогодні:

- Колись молодий висилав сватів до дівчини і добре знав, хто вона, і як виглядає. Отже, тому не було страху, що немов би “бачитися молодим перед шлюбом – це нещастя”. Такого не було тому, що не було “нешастя”, що можуть підставити молодому не ту молоду.
- *Ще в домі молоді, молоді разом підходять до благословення батьків—отже, не бояться себе бачити перед вінчанням.*
- При вході до церкви, священник зустрічає молодих разом і веде їх у середину церкви. *Молоді приходять до вінчання разом, добровільно, самотійно, як рівні собі.* Давня назва “моя дружина” і “мій дружина” основані на слові “дружити”, тому й *одружуються* (коли радше регіональне слово “віддаватися” не передає рівності, тільки піддавання).
- Тепер вже деякі англосаксонські родини почали міняти ритуал “передавання”: часами батько і мати “віддають/передають” дочку молодому, а деякі родини вже також відкидають те “передавання” в руки молодого.

Українських дівчат ніхто не передає нікому немов “у власність”. Молода приходиться у церкву з почтом своїх подруг. Молода не тратить свого імені, а найвище бере чоловікове прізвище. Хоча тепер у західних культурах дуже часто жінки також затримують своє прізвище і таким чином продовжують прізвище *свого роду*.

Коли у Ваших родинях плянуєте вінчання дітей – зазнайте з і звичаями українського весілля. Варто звернути увагу на символіку кожного традиційного складника, який так багато означає і так багато говорить про нас і наш рід.

Д-р Лариса Залеська Онишкевич є авторкою двомовної книжечки СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ (1995, 1999).

Українські дизайнери ще здивують Європу...

Молодята – Володимир Савчак з м. Стрия і Марта Чабан з с. Задвір'я Львівської області познайомилися в Сполучених Штатах Америки влітку 2005 року через спільних знайомих.

Весілля ми хотіли відсвяткувати на рідній Україні з родиною, в національному стилі. Для нас це було дуже важливо. Під такий стиль було підібрано весільну залу, музику і все інше.

Шлюб ми брали у Львові в Домініканському соборі (тепер храм Пресвятої Евхаристії). Саме тут в складі хору “Херувими” я приймала участь в численних концертах, і саме цей хор співав для нас під час шлюбу.

Особливим, вражаючим і найяскравішим був весільний одяг молодих дизайнера Роксолани Богуцької. Про неї я хочу розповісти детальніше.

Роксолана Богуцька закінчила Львівське училище прикладного мистецтва ім. Івана Труша та Львівську академію прикладного мистецтва. Свою першу колекцію одягу представила на Національному тижні прет-а-порте „Сезони моди” в 1998 році. Цей рік є роком заснування бренду *Roksolana Bogutska*. Характерною рисою дизайнера є український національний колорит. У своїй творчості мисткиня послідовно розвиває тему етнічних елементів декору у сучасному одязі. Ексклюзивність її колекціям надають художня вишивка по шкірі й тканині шовковими нитками і бісером, а також розпис та інкрустація металом. Для виготовлення виробів використовуються винятково натуральні матеріали: шкіра, хутро, шовк, вовна, льон, оброблені за найновітнішими технологіями.

Велика кількість створених колекцій, прикладів з допомогою та порадами наших близьких дозволила вибрати пишній фасон моєї весільної сукні, льняну тканину та борщівський взір. Правду кажучи, тяжко було уявити нам чоловічу сорочку в квіти для нареченого. Після першої примірки пройшло майже два місяці на обробку тканини вишивкою. В наступні півтора місяці примірки були майже кожного тижня. Нас вражала увага самої п. Богуцької до кожної деталі. Кожного разу було якесь доповнення, зміна з ретельністю опрацьовувалась дизайнером. Здавалося, що сукня ставала витвором мистецтва. Сорочка Володі теж вийшла не ординарною, оскільки він не уявляв себе без класичного костюму. Сорочка вийшла з класичним, але вишитим комірцем та з досить широкою вишивкою спереду.

Львівський дизайнер Роксолана Богуцька у своїх колекціях одягу елегантна, сучасна, смілива. Вона створює свої моделі в українському стилі, використовуючи національні мотиви. Це в її костюмах співачка Руслана Лижичко здобула перемогу на конкурсі “Євробачення 2004”. А перша леді Катерина Ющенко була на інавгурації Президента Віктора Ющенка. Це був елегантний костюм з білого кашеміру, з елементами вишивки, оздоблений білою норковою шкіркою.

Руслана відзначила, що Роксолана Богуцька розбирається в найтонших нюансах гуцульського вбрання. Без сумніву можна сказати, що українські дизайнери ще здивують Європу на міжнародних конкурсах моделей одягу.

Марта Чабан.

Наша обкладинка

Таня Шумська-Бланко, художниця і вчителька. Своє мистецьке життя почала з отримання нагород як фотограф, коли мешкала у Баффало, штат Нью Йорк. Продовжувала мистецькі студії в різних жанрах в Канаді та США. Виставляла свої твори в *National Health Sciences University* і в університеті De Paul та в багатьох галеріях. Художні праці мисткині знаходяться в багатьох приватних колекціях в Америці, Канаді, Новій Зеландії. Таня випробовує різні жанри мистецтва, але найбільше любить коллаж. За останні п'ять років працювала в *Midwest Collage Society* на посаді заступника президента, президента та координатора наук. Тепер проживає в околиці Чикаго.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ СВЯТА, ТРАДИЦІЇ, ЗВИЧАЇ та ОБРЯДИ

Ой, на Івана, на Купала...

Одним з найстаріших і найулюбленіших літніх свят наших предків є Івана Купала, яке випадає в ніч з 6 на 7 липня (24 червня за новим стилем). Це одне з найтаємничіших свят слов'ян. У народі об'єднався образ язичницького бога достатку Купала з християнським пророком Іваном. Це день літнього сонцестояння. В цю найкоротшу ніч в році молодь не спить. У давнину в ніч на Івана Купала відбувалися масові молодіжні ритуальні ігрища. Це свято молоді, свято сонця, свято землі, свято води і вогню, свято зачакловування на кращу долю, свято духів давнього роду нашого, свято перемоги добра над злом.

Дійство відбувається біля річки чи озера. Запалюють велике вогнище, в якому спалюють опудало Марени, яка є символом зла. Потім хлопці і дівчата перестрибують через вогонь. Навколо вогнища водять хороводи, співаючи купальських пісень.

Мала нічко-купалочка,
Здійсни наші бажаннячка,
Хай водою омиються,
Хай вогнем здимляться і
Хай збудуться!

Особливим і обов'язковим є ритуал вінкоплетення. Як правило, дівчата плели віночки і кидали їх на воду, загадуючи при цьому бажання. Під час вінкоплетення квіти добирались до вінка з урахуванням народної квіткової символіки, адже вінок на Україні завжди був

своєрідним жіночим оберегом. Саме вінок став емблемою цьогорічної Конвенції Союзу Українок Америки.

До віночка впліталися багато різних квітів. Це, зокрема, ромашка, ружа, деревій, любисток, безсмертник, незабудка, калина та ін. Особливе місце належить барвінку – символів життя і безсмертя, любисткові і блавату (волошці) – символам відданості. Так, основу **Вінка Кохання** становила ромашка (символ ніжності, добра, юності) і вусики хмелю (символ гнучкості і розуму); **Вінок Відданості** плели з волошок і любистку; **Вінок Надії** в'язали з блаватів і польового маку. Блават (волошка) – символ ніжності, а мак вселяє надію.

Заплету віночок, заплету шовковий,
Заплету на щастя, на долю.
Пуцу вінок на бистру воду,
Поєднай, віночок, милого зі мною!

В народі кажуть, що в ніч на Івана Купала цвіте папороть, і сміливці відправляються на пошуки цієї чарівної квітки. Але ці пошуки марні, бо насправді папороть не цвіте. Це казкова квітка, яка символізує пошуки мрії і віри в чарівні сили природи.

В наш час в Україні поволі відроджується свято Івана Купала і традиції, що з ним пов'язані. Головну роль при цьому відіграють українські Пластуни.

Маріанна Онуфрик,
м. Ірпінь, Україна.

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

До нас пишуть!

Вельмишановні посестри!

Союзнянки Чернівецького відділу Союзу Українок висловлюють Вам щире подяку за ту величезну працю, яку Ви здійснюєте щороку, аби талановиті, національно свідомі, та, на жаль, знедолені діти України та, зокрема, нашого Буковинського краю отримали стипендії Союзу Українок Америки. Щирі наміри українців, що волею долі опинились за океаном, допомагають дітям, їх опікунам та союзнянкам з України, які мають з ними безпосередній контакт. Дякуємо за те, що в цьому році в нашій області збільшилась кількість стипендіатів. [...]...переважна більшість дітей, яких ми рекомендуємо, це сироти, яким нема від кого чекати допомоги.... Хай Господь Бог наділить усіх Вас своєю благодаттю, ласками, зігріє Ваше життя любов'ю та благословить на довгі, щасливі літа!

З повагою,

Голова Чернівецького відділу Союзу Українок, Ганна Глібк

ПОЖЕРТВИ ЗА КВІТЕНЬ 2011

500 дол. д-р О Андрей Качала, Самопоміч, Clifton, NJ; 330 дол. Анна Лукачак, д-р Александер Стрільбицький; 250 дол. Орест і Адя Федаші (28), Богдан Д. і Марія С Шандори (28), Ганна Зирук; 200 дол. Ірена Д. Ключас, Володимир Рудзінський (28), Андрій і Тереса Січинські (28); 125 дол. Бернард і Анна Кравчуки (98); 110 дол. Богдан Мілян, 34-ий Від. СУА (34), 106-ий Від. СУА (106); 100 дол. Люба Більовшук (98), David W. and Lidia B. Devonshire (28), Стефанія Фединишин (65), Антоній і Лідія Левицькі (28), Ігор і Оксана Раковські (75), Robert Relay (28); Barbara K. and Leonard Littman (28); 75 дол. Віра Сендзік (19); 57 дол. Окружна Управа-Дітройт; 50 дол. Ігор і Татіяна Бойцун (65), Nathan & Andrea Figley (98), Ольга С. Курилас (78), Оксана Кузьмак (86), Сімон і Лярисса Нагнибиди (28), Bette Quackenbush, Марія Семанишин (28),

Анна Сулима, Юрій і Дарія Л. Турянські (28); 30 дол. Осип і Ірена Голинські (28); 25 дол. Таїсса Богданська (28), Богдана Мельничук (24), Alexandra Wein; 21 дол. Рената Бігун (28); 20 дол. Оксана Андерсон (28), Роман і Оля Андерсон (28), Тарас і Марія Василик (28); 10 дол. Юрій і Маргаріта Смішкевич (28), Марійка Смішкевич (28).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Марти Ключас Доберчак** пересилаю чек на суму 200 дол. на Стипендійну Акцію СУА. З пошаною та привітом до Вас Ірена Ключас, Повтакет, Ровд Айленд.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Кочержук**, матері Марії Шандор та довголітньої членки 28-го Відділу СУА, родина та приятелі зложили 2,585 дол. на стипендії сиротам в Україні під опікою Стипендійної Акції СУА.

Щиро дякуємо!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА,
Орися Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

Жук вчився в Жаби плавати

Серед літа, в темну нічку
Грубий Жук упав у річку,
Щей води хлиснув на дні . . .
(Пчихав з того аж три дні!)

А в багні зелена Жаба
Реготалась: — От, незграба!
Як плисти не вмієш ти
То не смій над річку йти!

Рак поспів на допомогу,
Витягнув Жука за ногу,
На колоду положив,
Штучне дихання зробив.

Потім каже: - Знаєш, Жуку,
Йди до Жаби на науку,
Заплати їй ти пшоном —
Будеш скоро змагуном.

Жаба добре знає діло —
Вчиться Жук пірнати сміло,
Заплатив їй він пшоном
Став за місяць - першуном.

Вірш Роляника (Р. Завадовича) та ілюстрації (на наступні сторінці) М. Бутовича вперше появились в липні 1957 р. у журналі "Веселка".
Pages arranged by C. R. Shwed using free clipart available on line

Вказівка: Попроси, щоб бабуня (чи мама) зробила копію цієї сторінки. Тоді прочитай ще раз казку/віршик та добре подивися на рисунки. Витни рисунки і приліпи їх в такому порядку, як розповідає

①

②

③

Банк слів:

багно	-mud	на науку	-for lessons
діло	-deed, business, matter	не смій	-don't dare to
допомога	-help, aid	сміло	-boldly, bravely
жук	-beetle	пірнати	-to dive, to plunge
змагун	-competitor	поспіти	-to hurry
колода	-log	реготатися	-to laugh loudly
незграба	-klutz, clumsy person	(за)хлиснути	-to swallow incorrectly
першун	-first place winner		
	штучне дихання - mouth-to-mouth resuscitation		

SUPER SKIN

by Ihor Magun, MD, FACP

Skin is the largest organ in your body. It serves as a barrier, similar to a wall, against dust and dirt and other things you don't want disrupting what's behind it. But like walls, skin is susceptible to damage from the elements. Wind and water, for example, can sculpt mountains and can even erode rocky coastlines, and exposure to these elements can affect and profoundly changes the texture and appearance of skin.

Skin needs special care to keep it looking its best and functioning as it should. A simple medical overview of skin can help you understand some concepts in skin management. Skin contains glands that normally produce an oil, which forms a thin film that covers skin surface. Dirt and other particles adhere to this oily film. Soap is a dispersing agent that breaks down the oils into small particles; it also removes the oil, and this leads to dry skin. Too much soap and too long exposure to soap is detrimental to skin. A simple experiment can show you exactly what happens. Using a magnifying glass, look closely at the back of your hand, noting the groves and flat surfaces. Then wet your hand with water and apply soap, leaving it on for three minutes. Rinse and look at the skin again, paying close attention to the areas you looked at before. You will notice an obvious difference in the appearance of the skin on that hand.

This by no means suggests that you should forego washing your skin with soap and water. It simply means adopting a common sense approach to skin care that allows for cleanliness without drying skin out. The following skin management routine is recommended for keeping skin clean, healthy, and attractive.

- ☞ Bar soaps should only be used from the neck down. Choose soap that moisturizes, apply sparingly, and rinse off quickly.
- ☞ Use a proper makeup remover. If you have dry skin, apply cold cream and wipe off the makeup.

Start with water—warm water to loosen dirt, followed by a dime-sized amount of cleanser (this should contain ultra-nourishing moisturizers such as almond oil), then rinse with cool or lukewarm water.

- ☞ Exfoliate your face once a week. Microdermabrasion kits are available in all drugstores. They are easy to use and are not expensive. Most kits last for weeks. Exfoliation keeps your skin glowing year round.
- ☞ Moisturizers seal moisture into the skin. Look for a moisturizer that lists glycerin as the main ingredient, and moisturize your skin even if it is oily. Do not overapply moisturizer because it can lead to clogged pores. (Skip this step if your skin is prone to acne.)
- ☞ The number one cause of wrinkles is sun damage, so sunscreen protection (year round) is paramount. Look for an SPF of 30, and use as a daily moisturizer. Don't use SPF products at night—they are meant to be used during the day, not round the clock.
- ☞ The skin under the eyes is extremely thin and also benefits from moisturizing creams. There are specific eye creams that have a roller-ball application mechanism. These are fine, your regular moisturizing lotion is probably just as effective. Some companies claim that their products not only moisturize but also decrease the “baggy” look. If it works for you, use it.
- ☞ Over-the-counter retinoid creams can help diminish wrinkle lines when regularly applied. Prescription retinoid products are better and are frequently used in conjunction with moisturizers.
- ☞ On a final note, remember that all these methods are not helpful if you do not address what's inside the skin. Adequate sleep, good nutrition, exercise, and plenty of smiles are also important. And when you realize how easy it is to keep skin looking good, you'll have plenty to smile about.

“Write a sentence about a public servant,” said a teacher.

The small boy wrote: “The fireman came down the ladder pregnant.”

The teacher took the lad aside to correct him. “Don't you know what pregnant means?” she asked.

“Sure,” said the young boy confidently. “It means carrying a child.”

MASHA ARCHER

'maria muchin'

extraordinary jewelry

Available at select Saks Fifth Avenue locations nationwide and...

Ukrainian Museum Gift Store
New York, NY
212.228.0110

San Francisco Opera Shop
San Francisco, CA
415.861.4008

Ritz-Carlton Hotel Gallery
Marina Del Rey, CA
310.823.1700

Collette Designer Consignment
Southampton NY • 631-287-5100
Sag Harbor NY • 631-725-9300
East Hampton NY • 631-324-7727

Vivaldi Boutique
New York, NY
212-734-2805

La Perlelle
Sarasota, FL
941-388-2458

Ritz-Carlton Hotel Gallery
San Francisco, CA
415.296.7465

Ritz-Carlton Hotel Gallery
Naples, FL
239.598.3300

Mariinsky Theatre Gift Shop
Teatralnaya Square
St Petersburg, 190000
Phone: +7.812.114.1211

Camellia Accesorios
Puerto Rico
Maribel Aguayo • 787-783-7715

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych — 1st Vice President
Anna Macielinski — 2nd VP — Membership
Sophia Hewryk — 3rd VP — Culture
Chrystyna Melnyk — 4th VP — Public Relations
Mariya Andriyovych — Recording Secretary
Daria Drozdovska — Corresponding Secretary
Nadia Cwiach — Treasurer
Roma Shuhan — Financial Secretary
Vera Kushnir — Member-at-Large
Irena Steckiv — Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk — Social Welfare Chairwoman
Christine R. Shwed — Education Chairwoman
Zoriana Haftkowycz — Arts and Museum Chairwoman
Maria Polanskyj — Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
Olga Trytyak — Archives Chairwoman
Orysia Tresznewsky — Ecology/Women's Health Chairwoman
Roxolana Yarymowych — Member-at-Large Chairwoman

REGIONAL COUNCILS

Lydia Jachnycky — Detroit
Iryna Buczkowski — Philadelphia
Halyna Romanyshyn — New York City
Zinnia Dzus-DeBole and Didi Butenko — New York North
Olha M. Lukiw — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Zoryana Mishtal — New England
Maria Cade — New York Central
Ulana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large
Orysia Nazar Zynycz — Acting Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion — Chairwoman
Maria Tomorug — Member
Renata Zajac — Member
Tatiana Rishko — Alternate
Halyna Keller — Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Tamara Stadnychenko — Editor "Our Life"
Lidia Slysh — Ukrainian-language editor

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / email: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

office@unwla.org

Office administrator — Olha Stasiuk
Office hours: T W Th — 11 a.m. to 7 p.m.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

*Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).*

***Гердан. Творчість Анастазії Жилавої.
Gerdan. Crafted by Anastazia Zylawy.***